153. МОСКВА 19.
УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИНСТИТУТ
СОВ. СТРОИТЕЛЬСТВА
И ПРАВА
1. 1.12.36 3353.2.

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 82 (5456)
ПЯТНІЦА
10
КРАСАВІКА
1936 г.
Год выдання XIX

ТРЫМАЙЦЕ ВЫСОКА СЦЯГ ЛЕНІНСКАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІЗМА, ЗМАГАЙЦЕСЯ ЗА МІР І ДРУЖБУ ПАМІЖ НАРОДАМІ, МАЦУЙЦЕ АБАРОНУ НАШАЙ КРАІНЫ СУПРОЦЬ КАПІТАЛІСТЫЧНАГА НАШЭСТВІЯ, УЗРЫВАЙЦЕ СТАРЫ СВЕТ РАБСТВА І ЭКСПЛААТАЦЫІ, БУДУЙЦЕ І ЎМАЦОЎВАЙЦЕ НОВЫ СВЕТ ВЫЗВАЛЕНАЙ ПРАЦЫ І КОМУНІЗМА, ВУЧЫЦЕСЯ ЗЛУЧАЦЬ ВА ЎСЕЙ СВАЕЙ РАБОЦЕ РЭВОЛЮЦЫЙНЫ ПАРЫЎ З НАСТОЙЛІВАЙ ДЗЕЛАВІТАСЦЮ БОЛЬШЭВІЦКІХ БУДАЎНІКОЎ, БУДЗЬЦЕ ВАРТЫМІ СЫНАМІ І ДОЧКАМІ НАШАЙ МАЦЕРЫ — УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ.

НЯХАЙ ЖЫВЕ КОМСАМОЛЬСКАЕ ПЛЕМЯ!

СТАЛІН.

ГОРДАСЦЬ І НАДЗЕЯ СОВЕЦКАГА НАРОДУ

У палярнай ночы, туманах і блакітных ільдах Арктыкі, пад гарачым сонцам Узбекістана, у сібірскай тайзе, у бяскрайніх стэпах Украіны, на далёкіх берагах Ціхага акіяна, на заходніх рубяжах совецкай краіны, каля палаючых домнаў Магніткі, каля самых складаных і разумных машын на фабрыках і заводах, каля руля камбайна і трактара на калгасных і соўгасных палях — усюды жыве, працуе, змагаецца з ворагамі радзімы, будуе з велізарнейшым энтузіязмам соцыялізм, цесна згуртаваны вакол вялікай партыі **Леніна—Сталіна** слаўны, двойчы чырвонасцяжны ленінскі комсамол.

X усесаюзны з'езд сталінскіх выхаванцаў дасць нашай выдатнай совецкай моладзі велічную праграму работы і барацьбы ў новай абстаноўцы, абстаноўцы пераходу ад соцыялізма да комунізма.

X з'езд прыме новую праграму і статут ВЛКСМ, у якіх з выключнай яркасцю і сілай адлюстроўваецца геній нашага вялікага правадыра, настаўніка і любімага друга совецкай моладзі—**Сталіна.**

У гэтай велізарнай праграме адлюстроўваецца слаўная будучыня нашай совецкай радзімы, нашай моладзі, кожнага маладога чалавека нашай краіны.

Наша моладзь дала шмат самаадданых байцоў і будаўнікоў соцыялізма, грудзі якіх упрыгожаны вялікай узнагародай — ордэнамі Леніна, Чырвонага сцяга, Чырвонай звязды, Працоўнага чырвонага сцяга, «Знакам почета». Выдатныя маладыя стаханаўцы — вучоныя, вынаходцы, інжынеры, ўрачы, аграномы, настаўнікі, лётчыкі, паэты, трактарысты, гераічныя пагранічнікі працуюць і змагаюцца пад сцягамі партыі **Леніна—Сталіна,** з гонарам апраўдваюць высокае званне членаў ленінскага комсамола.

[illegible]

іншых герояў даказваюць на справе беззаветную мужнасць, гераізм, бязмежную любоў усёй нашай совецкай моладзі да радзімы.

У грудзях маладых людзей нашай радзімы непагасным агнём палаюць баявыя традыцыі большэвіцкай партыі, байцы якой смела сустракалі і шыбеніцы, і турмы, і катаргу, гінулі на барыкадах Петраграда і Масквы, былі на першай лініі агню на франтах грамадзянскай вайны і высока трымалі чырвоны сцяг барацьбы за вызваленне ўсяго працоўнага чалавецтва.

Ленінскі комсамол шэфствуе над паветранымі і морскімі сіламі краіны Советаў. Комсамол Беларусі—шэф пагранічнай аховы.

На караблях, на падводных лодках Чорнага і Балтыцкага мораў і ціхаакіянскіх вод, на імклівых самалётах, на ўсіх рубяжах совецкай краіны, у дзень адкрыцця X з'езда ленінскага комсамола будуць несці пачэсную вахту лепшыя комсамольцы, лепшыя маладыя байцы.

На электрастанцыях к шчытам кіравання, на паравозах, чыгуначных вузлах, на заводах і фабрыках будуць працаваць лепшыя комсамольскія змены, лепшыя маладыя рабочыя, інжынеры і тэхнікі.

Наша моладзь здольна працаваць, змагацца і, калі трэба, аддаць жыццё за радзіму таму, што гэтых людзей — маладых людзей нашай краіны — выхоўвала і выхоўвае большэвіцкая партыя і вядзе найвялікшы геній нашай эпохі — вялікі **Сталін.**

На пленуме совецкіх пісьменнікаў венгерскі паэт-рэволюцыянер Анатоль Гідаш сказаў, што ўсякі совецкі грамадзянін можа лічыць сябе больш багатым і быць больш гордым, чым любы англійскі лорд. Англійскаму лорду належыць [illegible]

[illegible]

У АПОШНЮЮ ГАДЗІНУ

Французскі друк аб совецка-мангольскім дагаворы

ПАРЫЖ, 9 красавіка. (БЕЛТА). [illegible] для Совецкага Саюза».

Закранаючы ноту пратэсту нанкінскага ўрада, газета «Попюлер» піша: «Кітайскі ўрад, які захоўвае наяўнасць суверэнітэта над Знешняй Манголіяй, адправіў ноту пратэста супроць совецка-мангольскага пратакола. Гэта нота была складзена ў Нанкіне пад на[illegible] мог-бы процістаявіць ёй ні малейшага супраціўлення.

Улан-баторскі пратакол, узводзячы плаціну супроць напору японскага імперыялізма на Далёкім Усходзе, ахоўвае інтарэсы СССР і Мангольскай Народнай Рэспублікі і адначасова інтарэсы кітайскага народу».

Звяно Вадап'янава на мысе Жэланія

МЫС ЖЭЛАНІЯ, 9 красавіка (БЕЛТА). Сёння самалёты Вадап'янава і Махоткіна, вылецеўшыя з Матачкіна Шара ў 10 гадзін 40 мінут, праз 3 гадзіны 35 мінут апусціліся на аэрадроме мыса Жэлання. Усе 6 чалавек экіпажа абодвух самалётаў зусім здаровы. Тав. Вадап'янаў адзначае добрае становішча аэрадрома.

Зімоўшчыкі радасна сустрэлі лётчыкаў і іх спадарожнікаў. Сёмешні вечар прысвячаецца гутаркам і чытанню свежых газет.

Завершан прадапошні этап вялікага арктычнага пералёту Масква—Зямля Франца Іосіфа.

Гутарка Фландэна з Ідэнам

ЖЭНЕВА, 9 красавіка (БЕЛТА). Адначасова з апублікаваннем французскага плана французскі міністр замежных спраў Фландэн меў гутарку з Ідэнам. Фландэн заявіў Ідэну, што французскі ўрад лічыць адказ Гітлера роўнасільным адмаўленню ад лакарнскіх прапаноў, і таму неабходна лічыць, што перыяд прымірэння, прадугледжаны ў гэтых прапановах, скончыўся, і трэба перайсці да наступнай стадыі ўзаемнай гарантыі безапаснасці.

Далей Фландэн заявіў Ідэну, што Францыя гатова згадзіцца на ўдзел прадстаўнікоў Германіі ў разглядзе Советам Лігі нацый французскіх прапаноў, а таксама і германскіх, пры ўмове, што германскі ўрад згодзіцца не ўмацоўваць Рэйнскую зону.

(БЕЛТА).

На ганаровую вахту ў дзень адкрыцця X з'езда ВЛКСМ

ВАРТАВЫ НА ЗАХАДЗЕ

Рапарт камандзіра аддзялення заставы імя Косарэва тав. НІКІТУШЭВА ад ганаровай вахты заходняй граніцы X з'езду ВЛКСМ

У той час, калі ў Маскве пад большэвіцкімі сцягамі Леніна—Сталіна адкрыецца X усесаюзны з'езд шматмільённага ленінскага комсамола, на ганаровую вахту па ахове граніцы ўстануць сотні і тысячы лепшых, смелых, бясстрашных, адданых справе партыі Леніна—Сталіна байцоў і камандзіраў пагранічнікаў.

Ад імя іх, з граніц Беларускай Совецкай Соцыялістычнай, ордэнаноснай Рэспублікі, я X усесаюзнаму з'езду ленінскага комсамола перадаю баявое пагранічнае прывітанне!

На ганаровую вахту разам са мной устануць тыя, хто заваяваў гэта права ўпартай, баявой, штодзеннай практычнай работай.

На ганаровую вахту ўстануць лепшыя, выхаваныя на баявых традыцыях першага мечаносца пролетарскай рэволюцыі Фелікса Дзержынскага.

Мы выйдзем на вахту ўброеныя вучэннем Леніна—Сталіна, выхаваныя ленінскім комсамолам у духу беззаветнай адданасці справе пролетарыята і бязмежнай любві да правадыра народаў, да нашага роднага, вялікага **Сталіна.**

Кожны з нас ужо не раз на практыцы даказаў сваю адданасць радзіме ў барацьбе з ворагамі краіны соцыялізма, што ніколі ў гэтай барацьбе не дрогне яго рука.

На вахту ўстануць чырвонаармейцы і камандзіры, ордэнаносцы: **Шахаў, Лоцманаў, Барташунас, Міхайлаў, Юраў, Паскоцін, Сухаручэнка, Гусеў** і многія сотні байцоў, якія маюць дзесяткі затрыманняў парушальнікаў граніцы.

За час двухгадовага прабывання на заставе імя «Комсомольской правды» пагранічнік-комсамолец **Сухаручэнка** затрымаў 19 парушальнікаў. Яму прыходзілася сутыкацца з групамі парушальнікаў у 8 чалавек і, дзякуючы яго пільнасці і рашучасці, ні адзін з іх не ўцёк ад старажавога нарада, старшым якога ён быў.

Камандзір аддзялення **Землянскі,** дэлегат X усесаюзнага з'езда комсамола, мае 9 затрыманняў, з іх — 3 затрыманні пасля ўпартай узброенай схваткі з ворагам, у 3 разы мацнейшым нашага пагранічнага нарада.

Ордэнаносцы-комсамольцы: **Юраў, Паскоцін,** закідваемыя ворагам гранатамі, таксама перамаглі, у некальк разоў перавышаўшага іх колькасцю праціўніка.

Чырвонаармеец - пагранічнік **Міхайлаў** 12 кіламетраў ноччу гнаўся са сваім сабакам за парушальнікамі граніцы і каля самай лініі граніцы парушальнікі былі дагнаны і затрыманы.

Я атрымаў ад начальніка заставы баявую задачу — пайсці ў нарад па ахове граніцы. Гэта права быць на баявым пасту ў дзень адкрыцця X з'езда ленінскага комсамола мной заваявана двухгадовай упартай баявой работай.

Я іду з усведамленнем вялікай адказнасці перад сваёй радзімай. Я ўвесь перапоўнен гордасцю, што дастойны вялікага гонару несці ганаровую вахту ў дзень адкрыцця X з'езда комсамола.

Я буду такім самым пільным, як і ў тую незабыўную цёмную ноч, калі над лесам навіслі халодныя хмары, а вецер завываў у верхавінах дрэў і скрозь шум ветру я пачуў крокі ворагаў, якія паціху краліся.

Вытрымка, смеласць, рашучасць, упэўненасць у сваю баявую вывучку дапамаглі мне затрымаць парушальнікаў граніцы, не даўшы ім магчымасць пранікнуць у глыбіню маёй радзімы.

Выходжу ў дазор на граніцу з пераможнай песняй. Яна пранясецца па ўсёй краіне і ўвальецца ў агульны гімн перамогі нашай краіны.

Мая песня будзе пераклікацца з баявой песняй маіх братоў па зброі, герояў-пагранічнікаў Далёкага Ўсхода, хто жыццём сваім абараняе недатыкальнасць нашых свяшчэнных граніц.

Выходзячы па ахову граніцы, я перадаю баявое прывітанне вялікай партыі большэвікоў і яе правадыру таварышу **Сталіну,** тым хто стварыў такую цудоўную радзіму і шчаслівае жыццё.

Я запэўняю сваю радзіму, што пагранічнікі заходніх граніц пад непасрэдным камандаваннем лепшага саратніка Фелікса Дзержынскага, наркома ўнутраных спраў СССР — генеральнага камісара дзяржаўнай безапаснасці тав. Ягоды — застануцца на ахове граніц да таго часу, пакуль ворагі краіны соцыялізма не будуць знішчаны.

Няхай жыве шматмільённы, двойчы чырвонасцяжны ленінска-сталінскі комсамол!

Няхай жыве вялікі правадыр народаў, лепшы друг моладзі, бацька і настаўнік, наш родны, наш любімы **Сталін!**

ЛЯ ТУРБІН, ШЧЫТА І Ў КАЧАГАРЦЫ

На 1-й менскай гарадской электрастанцыі ў дзень адкрыцця з'езда комсамола на дзяжурства выйдзе комсамольская змена Майсея Гіндзіна. Ля самай магутнай турбіны «Метра Вікерс» стане комсамолец Эдуард Месман. Комсорг машына-кацельнага цэха Нікалай Гнедзенка — дзяжурны галоўнага размеркавальнага шчыта — уключыць усе фідэры. Па шматлікіх правадах электрычны ток пацячэ да цэнтральных магістралей і трансфарматарных будак. Ён прывядзе ў рух сотні варштатаў і машын. Засвецяцца ўпрыгожаныя вітрыны магазінаў, яркія рэкламы кінотэатраў. Зазіхацяць сотні, тысячы электрычных лямпак у дамах. Дзесяткі пражэктароў асвецяць плошчы і вуліцы.

У кацельнай будуць дзяжурыць лепшыя стаханаўцы-качагары Бузоўскі, Кандрацюк, Таралькевіч, Мікота і Мамлюк.

Комсамольская змена Гіндзіна трымае пераходны чырвоны сцяг трыкутніка станцыі. У гэтае дзяжурства Майсей Гіндзін з асаблівай энергіяй будзе сачыць за правільнай эксплаатацыяй агрэгатаў, за максімальнай эканоміяй апалу. Бесперабойна будзе гарэць у гэтую ноч чырвоная лямпка на фідэрах.

І. Т.

Піонерскія падарункі з'езду

На ўсесаюзную дзіцячую тэхнічную выстаўку ў падарунак X з'езду ВЛКСМ піонеры і школьнікі БССР наслалі звыш 100 экспанатаў.

Асабліва каштоўны падарункі менскага піонера Іодэса. Ён сканструяваў дзеючыя электравоз, кіноапарат і паравую турбіну. Менскія піонеры Ардашнікаў, Хмель, Радзіонаў і Кузьмянкоў зрабілі трамвай з механічным пераключэннем. Авіямадэльная лабараторыя цэнтральнай дзіцячай тэхнічнай станцыі адправіла з'езду калектыўны падарунак — дакладную копію самалёта-знішчальніка. Радыёлабараторыя наслала трохлямпавы радыёпрыёмнік.

На выстаўцы ёсць фотаапавелічыцель, які зрабілі менскія піонеры Шпакоўскі і Садоўскі. Асводаўская лабараторыя гомельскай раённай дзіцячай тэхнічнай станцыі зрабіла крэйсер і параход. Дзеючы лакамабіль адправілі ў падарунак з'езду піонеры Оршы.

Магілеўскі піонер Бельскі намаляваў на палатне партрэты таварышоў **Сталіна і Кагановіча.**

ПОЕЗД РУШЫЦЦА ЎПЕРАД...

У дзень адкрыцця з'езда комсамола на Менскім чыгуначным вузле заступіць на дзяжурства комсамольска-маладзёжная змена дыспетчэра Пятра Шылава. Гонар узначальваць дзяжурства ў гэты дзень ён заваяваў штодзеннай узорнай работай. Яго змена зменшыла прастой вагонаў на 4,6 гадзіны замест 5 гадзін дапушчальных, своечасова адпраўляе паязды, не мае аварый, выконвае ўсе вымяральнікі.

Уважліва будзе прыслухоўвацца да распараджэнняў дыспетчара дзяжурная па станцыі Менск—747 кіламетр комсамолка Ольга Бачыла. Яна выйдзе на платформу праверыць ці ўсё ў парадку, ці гатова станцыя да пропуску 36 таварных і пасажырскіх паяздоў. Яе радасці не было граніц, калі яна даведалася, што будзе дзяжурыць у гэты дзень. Яна заўсёды своечасова прапускае паязды, зменшыла прастой вагонаў на 1,4 гадзіны.

Чарговы поезд павядзе комсамолец машыніст паравоза «Щ-502» Павел Касцюковіч. Вага састава 1.100 тон замест 880 па норме. Паравоз Касцюковіча не ведае аварый, мае эканомію апалу, выконвае нормы прабегу. Яму адкрыюць семафор комсамольцы. Поезд ўпэўнена рушыцца ўперад.

ЯНЫ СТАНУЦЬ НА ГАНАРОВУЮ ВАХТУ

Верхні рад (злева направа): ГІНДЗІН — дзяжурны 1 менскай гарадской электрастанцыі; СЯРГЕЕВА Капіталіна — тэхнік цэнтральнага тэлеграфа; ОБОРЫН — пагранічнік.
Унізе: БАЧЫЛА Ольга — дзяжурны станцыі Менск—747 кіламетр; БАРМОТАЎ — пагранічнік; КАСЦЮКОВІЧ Павел — машыніст менскага вузла.

ОРДЭНАНОСЕЦ МАНЬКОЎСКІ І. В.

МАНЬКОЎСКІ І. В. — начальнік 4 дыстанцыі сувязі МББ чыгункі (Ор[illegible]) пастановай ЦВК СССР ад 4 красавіка ўзнагароджан ордэнам «Знак почета». 4 дыстанцыя сувязі адна з лепшых на транспарце, трымае пераходны сцяг дарогі. Тав. Манькоўскі з'яўляецца членам совета пры наркоме шляхоў зносін.

ЗАКРЫЎСЯ IX З'ЕЗД КОМСАМОЛА УКРАІНЫ

КІЕЎ, 8 красавіка. (БЕЛТА). Сёння закончыў сваю работу IX з'езд ЛКСМУ. На заключным пасяджэнні прысутнічалі таварышы **Касіор, Постышэў, Якір і Папоў,** спатканыя доўгай авацыяй.

З'езд аднагалосна выбраў Цэнтральны Камітэт комсамола Украіны ў складзе 77 членаў і 27 кандыдатаў. Першымі выбраны таварышы Касіор, Постышэў, Косарэў, Андрэеў (ЦК ЛКСМУ), рад ордэнаносцаў.

Сёння-ж адбыўся першы пленум ЦК ЛКСМУ 9 склікання, у якім прынялі ўдзел сакратары ЦК КП(б)У тт. Касіор і Постышэў.

Пленум аднагалосна выбраў першым сакратаром ЦК ЛКСМУ тав. **Андрэева.**

У АПАРАТНАЙ ТЭЛЕГРАФА

У апаратнай Цэнтральнага тэлеграфа ў дзень адкрыцця з'езда комсамола заступіць на ганаровае дзяжурства комсамолка Капіталіна Сяргеева—комсорг групы тэхнікаў-апаратчыкаў. Яна першая перайшла на абслугоўванне пяці камплектаў апаратаў сістэмы Бодо, звычайна тэхнік абслугоўвае тры апараты. Сяргеева працуе без браку і без прастояў апаратуры.

У адной змене з тав. Сяргеевай будзе дзяжурыць сакратар комсамольскага камітэта тав. Цярэшка, які працуе начальнікам змены. Ён сядзе на перадачу тэлеграм у Маскву. Другі начальнік змены — комсамолка Каждан — сядзе ў гэту-ж змену на прыём тэлеграм з Масквы. Сяргеева будзе спаборнічаць з комсамолкай Фаміной, а Цярэшка з Каждан.

І. Ц.

ПІОНЕРСКІЯ КАСТРЫ ІМЯ З'ЕЗДА ВЛКСМ

Ва ўсіх школах і дзіцячых садах Менска ў час адкрыцця X з'езда ВЛКСМ загарацца піонерскія кастры з электрычных лямпак. У 4 школе каля кастра арганізуецца калектыўнае слуханне па радыё адкрыцця з'езда. Піонер Васільеў прачытае верш Безыменскага «Комсамолія». Свой уласны верш аб лётчыках прачытае вучань Масткоў. Пастаноўку «На фронце» падрыхтавалі да кастра піонеры 17 сярэдняй школы. Вучаніца 6 класа гэтай школы Казлоўская выканае на раялі ўласны музычны твор «Піонерскі марш». Вялікі маскарад адбудзецца ў 5 школе імя Дабралюбава. (БЕЛТА).

НА СКРЫЖАВАННЯХ ГАРАДСКІХ ВУЛІЦ

Міліцыянер-комсамолец Андрэй Бароўка год таму назад дэмабілізаваўся з пагранічнага атрада. Больш двух год ён пільна ахоўваў недатыкальнасць свяшчэнных граніц Совецкага Саюза, за што меў 8 падзяк і адну прэмію, упарта вучыўся. Ён стаў палітычна пісьменным і набыў агульную адукацыю ў межах 6 класаў сярэдняй школы.

Вахту пагранічніка Бароўка змяніў на вахту міліцыянера. Ён з'яўляецца адным з лепшых паставых міліцыянераў, заўсёды добрасумленна выконвае свае абавязкі, ветліва абыходзіцца з грамадзянамі, дакладна дае ім даведкі. На яго пасту ніколі не было аварый і парушэнняў вулічнага руху.

У дзень адкрыцця з'езда комсамола Бароўка стане на свой пост на скрыжаваннях Совецкай і Пролетарскай вуліц у Менску. З асаблівай увагай і пільнасцю ён будзе кіраваць вулічным рухам.

Н. В.

КАШТОЎНАЕ ПАЧЫНАННЕ

Менскі гарком КП(б)Б гэтымі днямі правёў каштоўнае мерапрыемства па далейшаму разгортванню стаханаўскага руху.

Праведзены галінныя партыйна-вытворчыя нарады стаханаўцаў і кіраўнікоў прадпрыемстваў металапрамысловасці, швэйных, скурабутковых, харчовых і цагельных прадпрыемстваў Менска. Комуністы на гэтых нарадах абмяняліся вопытам партыйнай работы. Выступленні стаханаўцаў выкрылі шмат перашкод, затрымліваючых разгортванне стаханаўскага руху.

***

Учора пачалася нарада трыкутнікаў менскіх прадпрыемстваў. З дакладам аб пастанове ЦК ВКП(б) па становішчу стаханаўскага руху ў мясцовай прамысловасці БССР і задачах партарганізацыі выступіў загадчык прамыслова-транспартнага аддзела ЦК КП(б)Б тав. Готфрыд.

Падрабязны матэрыял аб праведзеных нарадах будзе дан у «Звяздзе» ў бліжэйшых нумарах.

ПРАВЕРКА РАБОТЫ СПАЖЫВЕЦКАЙ КААПЕРАЦЫІ БССР

У Менск прыбыў з групай работнікаў кааперацыі член Камісіі Совецкага Кантроля пры СНК СССР тав. Петрунічэў. Прыбыўшыя таварышы разам з упаўнаважаным Камісіі Совецкага Кантроля па БССР і пры дапамозе партыйных, профсаюзных, комсамольскіх арганізацый і кааперацыйнага актыва праверäць выкананне ў БССР рашэння ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб рабоце спажывецкай кааперацыі.

Праверкай, якая працягнецца каля месяца, будзе ахоплена група сельпо, раённых і акруговых саюзаў спажывецкай кааперацыі і апарат Белкаапсаюза. Атрыманыя матэрыялы будуць скарыстаны для надыходзячага пленума Камісіі Совецкага Кантроля, на якім заслухоўваецца даклад Цэнтрасаюза аб выкананні рашэння ЦК ВКП(б) і СНК СССР.

Учора ўпаўнаважаны Камісіі Совецкага Кантроля па БССР тав. Ціхон правёў нараду па пытанню практычнай арганізацыі праверкі ў рэспубліцы. Таварышы, якія ўзначальваюць праверачную работу, сёння выязджаюць у раёны.

ПРАТЭСТ ПАД ДАЎЛЕННЕМ З ТОКІЮ

12 сакавіка гэтага года прадстаўнікі СССР і Мангольскай Народнай Рэспублікі падпісалі ў Улан-Баторы пратакол аб узаемнай дапамозе паміж абодвума дзяржавамі, звязанымі шматгадовымі узамі неразрыўнай дружбы, якая зарадзілася яшчэ ў 1921 годзе ў агульнай барацьбе з белагвардзейскімі бандамі — найміта-мі японскіх імперыялістаў. Гэты пратакол заключан па просьбе ўрада Мангольскай Народнай Рэспублікі, якой зноў пагражаюць захватніцкія планы японскага імперыялізма.

Пратакол ад 12 сакавіка прадстаўляе сабой зброю міру і абароны супроць агрэсіі. Нічога таму няма дзіўнага, калі агрэсіўныя трупоўкі японскага імперыялізма, якія не ўтойваюць сваіх імкненняў да захвату Мангольскай Народнай Рэспублікі, праяўляюць надзвычайнае нездаваленне ў сувязі з падпісаннем пратакола. Як толькі гэты факт быў перадан гласнасці, адпаведныя органы японскага друку пачалі, па ўказцы зверху, патрабаваць, каб нанкінскі ўрад заявіў пратэст супроць падпісання совецка-мангольскага пратакола, як нібы парушаючага пекінскі дагавор, заключаны паміж СССР і Кітаем у 1924 годзе. Прадстаўнікі японскай ваеншчыны адначасова зварачаліся да нанкінскага ўрада з такім-жа патрабаваннем, пагражаючы ў адваротным выпадку «прыняць меры».

І сапраўды, 7 красавіка нанкінскі ўрад заявіў пратэст супроць совецка-мангольскага пратакола аб узаемнай дапамозе, угледжваючы ў ім парушэнне пекінскага дагавору. Ясна, што зусім неўгрунтаваны пратэст кітайскага ўрада заяўлен пад прамым даўленнем Японіі, якая выступае ў зусім неўласцівай ёй ролі «абаронцы» інтарэсаў Кітая, таго самага Кітая, супроць якога японскі імперыялізм вядзе вось ужо каля 5 год ваенныя дзеянні, таго самага Кітая, тэрыторыі якога (Манчжурыя, Жэхэ, унутраная Манголія, Паўночны Кітай) бесцэрэмонна акупаваны японскімі войскамі.

Зусім не цяжка ўстанавіць, што аргументы кітайскага ўрада па меншай меры неўгрунтаваны. Факты, якія прыведзены ў адказнай ноце совецкага ўрада, устанаўляюць з вычарпальнай яснасцю наступныя тры акалічнасці.

Па-першае, СССР не мае ніякіх тэрытарыяльных прэтэнзій у адносінах да Кітая ці Мангольскай Народнай Рэспублікі.

Па-другое, совецка-мангольскі пратакол ад 12 сакавіка гэтага года мае толькі адну мэту—умацаванне абароны абодвух краін супроць агрэсіі трэцяй стараны.

І, нарэшце, па-трэцяе, Совецкі Саюз, як і раней, лічыць, што пекінскі дагавор захоўвае сваю сілу.

Напомнім коратка паходжанне совецка-мангольскага пратакола аб узаемнай дапамозе.

Як вядома, фінансуемы і кіруемы японскім камандаваннем белагвардзейскі генерал барон Унгерн фон-Штэрнберг уварваўся ў 1921 годзе са сваімі бандамі на тэрыторыю Знешняй Манголіі. Адсюль, выконваючы загад сваіх фактычных гаспадароў — японскага камандавання, Унгерн арганізаваў напад на совецкія тэрыторыі.

Кітайскія ваенныя ўлады і мангольскі ўрад звярнуліся тады з просьбай да совецкага ўрада ўвесці свае войскі на тэрыторыю Знешняй Манголіі для ліквідацыі белагвардзейскіх банд, якія дзейнічалі па ўказаннях японскіх імперыялістаў. Часці Чырвонай арміі разам з мангольскімі ўзброенымі сіламі разграмілі белагвардзейскія банды Унгерна.

Трэба адзначыць, што да таго, як часці Чырвонай арміі былі ўведзены на тэрыторыю Манголіі, совецкі ўрад не раз зварачаўся да кітайскага ўрада з просьбай ліквідаваць белагвардзейскія банды, але гэтыя просьбы не прывялі ні да якіх рэзультатаў, бо самі кітайскія ўлады і тады пекінскі ўрад былі бяссільны.

З другога боку, пекінскі ўрад не ўгледжваў у знаходжанні совецкіх войскаў на мангольскай тэрыторыі якой-небудзь шкоды для суверэнітэту Кітая. Выдатны дзяржаўны і грамадскі дзеяч Кітая Сун Ят-сен даволі добра разумеў значэнне той бескарыслівай дапамогі, якая была аказана совецкім урадам мангольскаму народу. Яшчэ ў студзені 1923 года, у перыяд прабывання совецкіх войск на тэрыторыі Знешняй Манголіі, Сун Ят-сен выпусціў сумесна з совецкім прадстаўніком у Кітаі спецыяльнае камюніке. У гэтым дакуменце Сун Ят-сен прама ўказвае, што ён «не лічыць неадкладны вывад рускіх войск са Знешняй Манголіі ні настойна неабходным, ні адпавядаючым сапраўдным інтарэсам Кітая, асабліва ўлічваючы няздольнасць цяперашняга пекінскага ўрада перашкодзіць аднаўленню следам за такой эвакуацыяй інтрыг і варожых дзеянняў супроць Расіі з боку белагвардзейцаў і ўзнікненне яшчэ больш цяжкай сітуацыі, чым існуючая цяпер».

Зараз, калі зноў узнікла рэальная пагроза ўварвання японскіх войскаў у МНР, мангольскі ўрад улічвае, што ў яго няма падстаў чакаць дапамогі ад кітайскага ўрада, які сам бяссільны прадпрыняць што-небудзь супроць захвату Японіяй шматлікіх кітайскіх правінцый. Таму, калі бесперапынныя японскія налёты на мангольскую тэрыторыю паказалі ўраду МНР, што японскі імперыялізм падрыхтоўвае вайну супроць мангольскага народу, ён звярнуўся ў 1934 годзе да совецкага ўрада з прапановай зноў пацвердзіць тыя ўзаемныя абавязацельствы, якія абедзве краіны ўзялі на сябе яшчэ ў 1921 годзе.

У гэтым-жа годзе паміж абодвума ўрадамі была дасягнута вусная дагаворанасць аб узаемнай дапамозе. Яна насіла характар джэнтльменскага пагаднення. Калі небяспека ваеннага нападу стала яшчэ больш пагражаючай, урад Мангольскай Народнай Рэспублікі палічыў неабходным звярнуцца да совецкага ўрада з просьбай аб пісьмовым афармленні існуючай вуснай згоды аб узаемнай дапамозе. З такой просьбай урад Мангольскай Народнай Рэспублікі звярнуўся 25 студзеня 1936 г. да ўрада СССР. Гэта просьба сустрэла згоду совецкага ўрада, і 12 сакавіка ў Улан-Баторы быў падпісаны пратакол аб узаемнай дапамозе паміж СССР і Мангольскай Народнай Рэспублікай.

Такім чынам, само паходжанне совецка-мангольскага пратакола паказвае, наколькі неўгрунтаваны пратэст кітайскага ўрада. Неўгрунтавана таксама і спасыланне кітайскага ўрада на п. 5 пекінскага дагавору. У гэтым пункце дакладна і ясна ўказана, што совецкія войскі пакінуць тэрыторыю Знешняй Манголіі толькі пасля таго, як будуць узгоднены на спецыяльнай совецка - кітайскай канферэнцыі іншыя меры для забеспячэння безапаснасці граніц.

Не гледзячы на тое, што совецка-кітайская канферэнцыя так і не адбылася і ўрад СССР, такім чынам, меў права пакідаць свае войскі на тэрыторыі МНР, ён іх адазваў у 1925 годзе, як толькі мінавала небяспека недатыкальнасці граніц Знешняй Манголіі. Але з гэтага з такой-жа безумоўнай яснасцю вынікае, што як толькі такая небяспека магла з'явіцца, совецкі ўрад меў поўнае права па просьбе мясцовых ці кітайскіх улад увесці свае войскі ў Знешнюю Манголію як для абароны яе граніц, так і граніц Совецкага Саюза, паколькі Знешняя Манголія з'яўляецца жаданым плацдармам для японскай ваеншчыны, якая імкнецца да захвату МНР і да стварэння пагрозы Совецкаму Саюзу. Захват Знешняй Манголіі стварыў-бы непасрэдную пагрозу совецкаму Прыбайкаллю, Сібірскай магістралі і ўсяму Далёкаўсходняму краю.

Значыць, мы бачым, што і з фармальнага пункту погляду пратэст кітайскага ўрада неўгрунтаваны. Яго сцвярджэнне аб тым, што совецка-мангольскі пратакол парушае суверэнітэт Кітая, прадстаўляецца па меншай меры дзіўным і незразумелым. Наадварот, з'яўляецца бясспрэчным, што суверэнітэту Кітая была-б толькі нанесена шкода ад парушэння граніц і недатыкальнасці Знешняй Манголіі японскім імперыялізмам, тым больш, што сам кітайскі ўрад не ў стане гэтаму перашкодзіць.

Совецка-мангольскі пратакол не накіраван супроць якой-небудзь краіны, паколькі ён уступае ў сілу толькі ў тым выпадку, калі СССР або Мангольская Народная Рэспубліка падпадуць нападу агрэсара і будуць вымушаны абараняць свае тэрыторыі. Смешна, калі японскія імперыялісты падымаюць шум аб тым, што совецка-мангольскі пратакол, моў, уяўляе сабой «акт захвату» МНР Совецкім Саюзам. Японская ваеншчына даўно ўжо спецыялізуецца па частцы захвату чужых тэрыторый і менш за ўсё ёй да твару выступаць у ролі абаронцы Мангольскай Народнай Рэспублікі ці Кітая.

Кітайскі народ ведае, хто яго ворагі і хто яго сапраўдныя бескарыслівыя прыяцелі. Пратэст кітайскага ўрада застанецца ў гісторыі совецка-кітайскіх адносін як эпізод, які ўзнік толькі таму, што нанкінскі ўрад бяссільны супраціўляцца націску японскіх імперыялістаў.

(Перадавы артыкул «Праўды»).

УТАРЖЭННЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ «КЕНКОКУКАЙ» У ПАМЯШКАННЕ АДДЗЯЛЕННЯ ТАСС У ТОКІО

ТОКІО, 8 красавіка. (БЕЛТА). Сёння ў 13 гадзін у памяшканне такійскага аддзялення ТАСС уварваліся чацвёра японскіх грамадзян, назваўшых сябе прадстаўнікамі патрыятычнага таварыства «Кенкокукай» і ў павышаным, пагражаючым тоне заявілі карэспандэнту ТАСС тав. Нагі, што «ён вораг Японіі і дае няправільную інфармацыю аб Японіі, таму яны імем народу загадваюць яму пакінуць Японію».

Тав. Нагі адмовіўся ўступіць у перагаворы з уварваўшыміся і прапанаваў ім пакінуць памяшканне аддзялення ТАСС. Пасля 15-мінутнай славеснай спрэчкі, на працягу якой уварваўшыяся не раз паўтаралі «загад аб ад'ездзе Нагі з Японіі», тав. Нагі звярнуўся да прыбыўшага прадстаўніка паліцыі з просьбай аб абароне яго ад здзекаў.

Пасля кароткіх перагавораў з прадстаўніком паліцыі «кенкокукаеўцы» пакінулі памяшканне аддзялення ТАСС, заявіўшы, што «прыдуць зноў, каб высветліць, якое рашэнне прыняў Нагі ў адказ на загад пакінуць Японію».

Трэба адзначыць, што паліцэйскія ўлады ведалі аб рыхтуючымся «наведанні» аддзялення ТАСС, бо раніцой прадстаўнікі паліцыі паведамілі тав. Нагі, што яны маюць весткі аб тым, што «кенкокукаеўцы» збіраюцца наведаць аддзяленне ТАСС для нейкіх перагавораў.

Абмен нотамі паміж кітайскім і совецкім урадамі

I. НОТА КІТАЙСКАГА МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ П. ЧЖАН ЦЮНЯ ПАСЛУ СССР У КІТАІ ТАВ. Д. В. БАГАМОЛАВУ АД 7 КРАСАВІКА 1936 Г.

Пан пасол!

2 гэтага месяца я меў гонар атрымаць ад вашага правасхадзіцельства копію дакумента, названага Пратаколам паміж урадам Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік і Знешняй Манголіяй.

Як вядома, арт. V пагаднення аб агульных прынцыпах для вырашэння пытанняў паміж Кітаем і Совецкім Саюзам, падпісанага 31 мая 1924 года, гаворыць: «урад Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік прызнае Знешнюю Манголію інтэгральнай часткаю Кітайскай рэспублікі і пава[illegible] суверэнітэт Кітая над ёй». Паколькі [illegible] з'яўляецца [illegible] Кітайскай рэспублікі, [illegible] замежная дзяржава [illegible] заключаць [illegible] дагаворы ці [illegible].

[illegible] Саюза, [illegible] Манголіяй [illegible] пратакол у [illegible] абавязацельстваў [illegible] кітайскага [illegible]даюць [illegible] Кітая і [illegible] пагаднення 1924 года.

Таму я абавязан заявіць вашаму правасхадзіцельству суровы пратэст і канстатаваць, што заключэнне ўказанага Пратакола са Знешняй Манголіяй урадам Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік з'яўляецца незаконным і што кітайскі ўрад ні пры якіх акалічнасцях не можа прызнаць такі Пратакол і ніякім чынам ім не звязан.

Прашу ваша правасхадзіцельства перадаць вышэйуказанае ўраду вашага правасхадзіцельства і даць здавальняючы адказ.

Прыміце і інш.

ЧЖАН ЦЮНЬ.

II. НОТА НАРОДНАГА КАМІСАРА ПА ЗАМЕЖНЫХ СПРАВАХ ТАВ. М. М. ЛІТВІНАВА КІТАЙСКАМУ ПАВЕРАНАМУ У СПРАВАХ У СССР П. У НАН-ЖУ АД 8 КРАСАВІКА 1936 Г.

Пан паверані ў справах!

7 г. м. Вы, па даручэнню свайго ўрада, прадставілі мне копію ноты, якая ў той-жа дзень была ўручана паслу Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік у Кітаі тав. Багамолаву. [illegible]

[illegible] ў гэтай ноце, і таму не можа прызнаць абгрунтаваным заяўлены кітайскім урадам пратэст. Ні факт падпісання Пратаколу, ні асобныя артыкулы яго ні ў малейшай меры не парушаюць суверэнітэту Кітая, не дапускаюць і не заключаюць у сабе якіх-бы там ні было тэрытарыяльных да-[illegible]

[illegible] сваю сілу і ў далейшым.

Што датычыць пытання аб фармальным праве заключэння пагаднення з аўтаномнымі часткамі Кітайскай рэспублікі, то дастаткова напомніць заключэнне совецкім урадам з урадам трох усходніх правінцый у Мукдэне пагаднення ад 20 верасня 1924 года, які акт не выклікаў ніякіх пратэстаў з боку ўрада кітайскай рэспублікі. Больш таго, апошні прызнаў нават азначанае мукдэнскае пагадненне маючым поўную сілу нараўне з пекінскім пагадненнем.

Разам з тым трэба адзначыць, што совецка-мангольскае пагадненне не накіравана супроць інтарэсаў трэціх краін, паколькі яно ўступае ў сілу толькі ў тым выпадку, калі Саюз Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік ці Мангольская Народная Рэспубліка робяцца афярамі агрэсіі і вымушаны абараняць свае ўласныя тэрыторыі.

На падставе сказанага, совецкі ўрад лічыць сябе вымушаным адхіліць пратэст кітайскага ўрада, як неабгрунтаваны, і выказвае разам з тым глыбокую ўпэўненасць, што ўрад кітайскай рэспублікі вынесе пераконанне ў тым, што совецка-мангольскі пратакол не супярэчыць пекінскаму пагадненню і адпавядае інтарэсам як мангольскага, так і кітайскага народаў.

Прыміце і інш.

М. ЛІТВІНАЎ.

ФРАНЦУЗСКІ ПЛАН АРГАНІЗАЦЫІ МІРУ

ПАРЫЖ, 8 красавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас перадае змест французскага «плана міру», тэкст якога апублікаваны аднachасова з адказам Францыі на германскі мемарандум. Агенцтва паведамляе: **«Прынцыпы, прыведзеныя ў тэксце, наступныя: прызнанне роўнасці праў і павага міжнародных абавязацельстваў. Усе канфлікты, якія ўзнікаюць паміж дзяржавамі, павінны быць вырашаны на аснове міжнароднага права, абавязковага для ўсіх і гарантаванага сіламі ўсіх краін, якія ўваходзяць у міжнародную сям'ю.**

Фактычная няроўнасць паміж народамі павінна быць кампенсавана шляхам узаемнай дапамогі. Калі ўзаемную дапамогу трудна арганізаваць у рамках усёй Лігі нацый, то гэта павінна быць дасягнута з дапамогай рэгіянальных (асобных) пагадненняў у еўрапейскіх рамках.

У новай арганізацыі Еўропы кожная дзяржава абавязваецца захоўваць тэрытарыяльны статут іншых дзяржаў, статут, які можа быць зменены толькі з агульнай згоды ўсіх.

У мэтах ажыццяўлення абавязацельстваў узаемадапамогі еўрапейскія дзяржавы будуць пастаянна трымаць асобныя ваенныя паветраныя і марскія сілы, якія будуць знаходзіцца ў распараджэнні асобнай еўрапейскай камісіі ці Совета Лігі нацый. Еўрапейская камісія будзе ажыццяўляць пастаянны кантроль над выкананнем дагавораў і прыступіць да шырокага раззбраення ўсіх дагаварваючыхся дзяржаў. Абмежаванне ўзбраенняў кожнай паасобнай дзяржавы будзе вырашацца большасцю $^{2}/_{3}$ членаў еўрапейскай камісіі ці органам Лігі нацый. Усе дагаворы, існуючыя паміж еўрапейскімі дзяржавамі, павінны быць прадстаўлены ў еўрапейскую камісію, якая большасцю ў $^{2}/_{3}$ галасоў можа прыняць і рашэнні па пытанню аб сумяшчальнасці такіх дагавораў з рэгіянальнымі еўрапейскімі пактамі.

Раздзел, датычны эканамічнага міру, прадугледжвае эканамічнае супрацоўніцтва народаў, арганізацыю абмену, расшырэнне рынкаў, стварэнне трыбунала абмену і інш. Усімі гэтымі праблемамі павінна займацца асобая секцыя еўрапейскай камісіі, як толькі будзе адноўлена палітычная безапаснасць.

Заключныя палажэнні можна рэзюмаваць наступным чынам: **усе прапановы, якія змяшчаюцца ва французскім плане, павінны ажыццяўляцца ў рамках Лігі нацый».** (Адказ Францыі на германскі мемарандум змешчан на 3 стар.).

***

ЖЭНЕВА, 8 красавіка. (БЕЛТА). Тлумачачы ў гутарцы з англійскімі і амерыканскімі журналістамі французскі план міру, міністр замежных спраў Фландэн заявіў, што французскі ўрад не мае на мэце стварэнне спецыяльнай міжнароднай узброенай сілы, а жадае, каб асобныя дзяржавы мелі выдзеленыя сілы, у першую чаргу авіяцыйныя, заўсёды ў распараджэнні еўрапейскай камісіі. Таму французскі ўрад не прапануе, напрыклад, стварыць міжнародны генеральны штаб.

Затым Фландэн указаў, што гэты план упершыню прадугледжвае абавязковыя ваенныя санкцыі шляхам прымянення рэгіянальных пактаў аб узаемадапамозе за парушэнне дагавораў. Тым самым ён запаўняе прабоіны, пакінутыя ў артыкулах 12 і 15 статута Лігі нацый, у якіх пытанне аб ваеннай дапамозе афяры агрэсіі засталося адкрытым. Французскі план устанаўляе больш аўтаматызм у аказанні гэтай дапамогі.

Землетрасенне ў Японіі

ТОКІО, 9 красавіка. (БЕЛТА). У цэнтральнай частцы Японіі, уключаючы Токіо, здарылася вялікае землетрасенне з эпіцэнтрам у паўночнай частцы Такійскага заліва.

БЫТ ЯПОНСКАЙ АРМІІ

НА ЗДЫМКУ: атрад японскай пяхоты за вячэрай.

Саюзфота.

НОВАЯ ПЕРАМОГА НАРОДНАГА ФРОНТА У ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 8 красавіка. (БЕЛТА). Іспанскі прэм'ер Асанья заявіў часова выконваючаму абавязкі прэзідэнта рэспублікі Мартынесу Баррыосу аб сваім рашэнні падаць у адстаўку (адстаўка носіць, як відаць, фармальны характар і выклікана тым, што ўрад, узначальваемы Асанья, быў сфармаваны па даручэнню пазбаўленага цяпер поўнамоцтваў прэзідэнта рэспублікі Алкала Замора).

Мартынес Барыос выказаў Асанья давер'е, у рэзультаце чаго Асанья застаецца на сваім пасту прэм'ера.

Дадатковая ўсеагульная мабілізацыя ў Абісініі

АДЫС-АБЕБА, 7 красавіка. (БЕЛТА). Выдан дэкрэт аб дадатковай агульнай мабілізацыі. Паведамляецца, што італьянцы безупынна паліваюць тэрыторыю ў тылу паўночнага фронта вадкай атрутнай матэрыяй. Многа афяр.

***

АДЫС-АБЕБА, 8 красавіка. (БЕЛТА). Учора чатыры італьянскія аэрапланы бамбардыравалі Дэсіе. Сёння там-жа 7 аэрапланаў скідалі падрыўныя і запальвальныя бомбы і рабілі абстрэл з кулямётаў.

Пазіцыя Англіі ў адносінах СССР

СПРЭЧКІ Ў ПАЛАЦЕ ЛОРДАЎ

ЛОНДАН, 8 красавіка. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, у палаце лордаў адбыліся спрэчкі па знешняй палітыцы. Лідэр лейбарысцкай апазіцыі **Снел** сказаў, што хацеў-бы пачуць ад урада заяву аб пазіцыі Англіі ў адносінах СССР.

Як падкрэсліў Снел, магутнасць і паласнасць Совецкага Саюза будуць, магчыма, прадстаўляць цікавасць для Англіі ў надыходзячыя гады, асабліва ў сувязі з падзеямі на Далёкім Усходзе. Няма нічога больш небяспечнага і блізарукага, прадаўжаў Снел, — чым змова нянавісці і паклёпу, накіраваная супроць гэтага вялікага народу. Лейбарысцкая партыя, — заключыў Снел, — не прыме ўдзелу ні ў якіх пагадненнях, якія-б далі магчымасць Германіі напасці на Совецкі Саюз.

— З наяўнасці ў нас спецыфічных абавязацельстваў на Захадзе, якія мы не намераны ўзяць у адносінах Усходняй Еўропы, — адказаў лорд — хавальнік пячаткі **Галіфакс**, — не вынікае, што Англія не зацікаўлена ў падзеях і пытаннях, якія ўзнікаюць па-за «лакарнскай сферай». Такая пазіцыя немагчыма, бо мір непадзельны. Калі на Ўсходзе Еўропы выбухне пажар, то Захад не можа быць упэўнен, што гэта яго не закране. Такая пазіцыя немагчыма таксама з прычыны нашых абавязацельстваў па статуту Лігі нацый.

Лейбарыст **Страболджы** заявіў, што паколькі СССР — член Лігі нацый, **Англія абавязана аказаць Совецкаму Саюзу дапамогу, калі ён падвергнецца нападу.**

ПАМЯЦІ тав. Ф. ГЕКЕРТА

Паведамленне ЦК германскай компартыі

Цэнтральны Камітэт камуністычнай партыі Германіі паведамляе, што тав. **Фрыц Гекерт,** саратнік Карла Лібкнехта, Розы Люксембург і Клары Цэткін, адзін з заснавальнікаў германскай камуністычнай партыі і член яе Цэнтральнага Камітэта, адзін з бліжэйшых саратнікаў Эрнста Тэльмана, член Выканкома і кандыдат у члены прэзідыума Выканкома Камуністычнага Інтэрнацыянала, член Выканаўчага бюро Профінтэрна, памёр 7 красавіка ў 7 гадзін 40 мінут раніцы ў Маскве ва ўзросце 52 год у рэзультаце кровезліяння.

По даручэнню Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Германіі

ВІЛЬГЕЛЬМ ПІК.

ВЕРНЫ СЫН ГЕРМАНСКАГА НАРОДУ

(КАРОТКАЯ БІЯГРАФІЯ)

Фрыц Гекерт нарадзіўся 28 сакавіка 1884 года. Яго бацькі яшчэ ў часы закона супроць соцыялістаў былі актыўнымі функцыянерамі соцыял-дэмакратычнай партыі ў саксонскім прамысловым горадзе Хемніцы. Заработкаў бацькі, слесара, не хапіла на ўтрыманне вялікай сям'і, і матка павінна была працаваць пальчатніцай.

Па сканчэнні школы Фрыц Гекерт вывучыў прафесію каменшчыка. У 1902 годзе, скончыўшы вучнёўства, ён увайшоў у прафсаюз каменшчыкаў і ў тым жа годзе ўступіў у соцыял-дэмакратычную партыю. І ў прафсаюзе, і ў партыі ён з самага пачатку займаў адказныя пасты. Рэзкія разгалоссі з рэвізіяністцкім крылом партыі на Дрэздэнскім з'ездзе ў 1903 годзе пабудзілі Фрыца Гекерта далучыцца да левай групы Розы Люксембург.

З 1908 года Фрыц Гекерт працаваў каменшчыкам у розных гарадах Германіі і прымаў самы актыўны ўдзел ва многіх забастоўках.

Важным этапам у жыцці Фрыца Гекерта была яго чатырохгадовае прабыванне за граніцай, перш за ўсё ў Швейцарыі, дзе ён займаў кіруючыя пасты ў соцыял-дэмакратычнай партыі і ў профсаюзе рабочых будаўнікоў. Тут, у Швейцарыі, Фрыц Гекерт завязаў цесны кантакт з бальшавікамі, якія дапамаглі маладому, упарта працаваўшаму над сваёй тэарэтычнай асветай, будаўнічаму рабочаму зразумець пытанні рускай рэволюцыі і іх значэнне для заходнееўрапейскага рабочага руху.

У 1912 г. Фрыц Гекерт варочаецца ў Германію і становіцца на чале профсаюза рабочых будаўнікоў у Хемніцы. Напярэдадні сусветнай вайны ён выступае там у якасці прадстаўніка левых супроць кіруемых Густавам Носке апартуністаў. Калі з першых дзён вайны Фрыц Гекерт выступае ў якасці аднаго з кіраўнікоў саюза «Спартак», то гэта з'яўляецца натуральным працягам усяго пройдзенага ім шляху.

У час вайны Фрыц Гекерт стаяў у самых першых радах байцоў супроць імперыялістычнай вайны і шавінізма. На з'ездзе, дзе была заснавана незалежная соцыял - дэмакратычная партыя Фрыц Гекерт, галоўны аратар спартакаўцаў, граміць групу каутскіянцаў. Шмат разоў падвяргаўшыся арышту, Фрыц Гекерт з сярэдзіны 1918 года і да лістападаўскай рэволюцыі сядзеў у турме. З першых-жа дзён рэволюцыі ён стаў на чале совета рабочых і салдацкіх дэпутатаў у Хемніцы, а неўзабаве пасля таго — на чале совета рабочых і салдацкіх дэпутатаў усёй Саксоніі.

На першым з'ездзе советаў рабочых і салдацкіх дэпутатаў Германіі Фрыц Гекерт выступаў ад саюза «Спартак». Ён прымаў вялікі ўдзел у канчатковым аддзяленні левых ад цэнтрысцкай незалежнай соцыял-дэмакратычнай партыі і ў заснаванні комуністычнай партыі Германіі.

У 1919 годзе Фрыц Гекерт узначальвае партыйную арганізацыю прамысловага раёна Эрцгебірге—Фогтланд. Гэта арганізацыя ў 1920 годзе пасылае яго як першага германскага комуніста ў рэйхстаг.

Другі з'езд компартыі (1919 г.) абраў Фрыца Гекерта ў Цэнтральны Камітэт, членам якога ён быў з таго часу непарыўна да самай сваёй смерці.

Фрыц Гекерт прымаў самы актыўны ўдзел ў рабоце Чырвонага інтэрнацыянала профсаюзаў. З часу яго заснавання ён быў членам Выканаўчага бюро Профінтэрна.

ЛЯ ТРУНЫ

МАСКВА, 9 красавіка. (БЕЛТА). 8 красавіка раніцою труна з целам нябожчыка тав. Фрыца Гекерта была ўстаноўлена ў Вялікай зале кансерваторыі.

Каля труны — вянкі ад Выканкома Комінтэрна, КІМ'а, ЦК ВКП(б), ЦК компартый Германіі, Францыі, Кітая, Польшчы, ад ВЦСПС і інш. Безупынен паток працоўных сталіцы, якія развітваюцца з нябожчыкам — палкім барацьбітом за справу рабочага класа. За дзень каля труны прайшлі звыш 75 тыс. чалавек.

На працягу дня ў ганаровай варце стаялі таварышы Мануільскі, Пік, Эрколі, Флорын, Хрушчоў, Пятніцкі, Кнорын, Шверніх, Лазоўскі, Джансон, Ван Мін, Бела Кун, М. Цхакая, Стасава, прадстаўнікі брацкіх компартый, калектыва супрацоўнікаў ЦК ВКП(б), дэлегацыі райкомаў ВКП(б), Профінтэрна і інш. арганізацый.

У 10 гадзін 15 мінут вечара прыяцелі і саратнікі нябожчыка выносяць труну. Жалобная працэсія накіроўваецца ў крэматорый.

Алексей Стаханаў падаў заяву аб уступленні ў ВКП(б)

КАДЗІЕЎКА, 8 красавіка. **(Інф. «Праўды»).** У сувязі з трэцяй гадавінай красавіцкага рашэння СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб рабоце вугальнай прамысловасці Данбаса знатны забойшчык краіны, ордэнаносец Алексей Стаханаў, падаў заяву у шахтны партыйны камітэт з просьбай прыняць яго ў партыю. Падаем тэкст заявы.

«У шахтны партыйны камітэт— Петрову.

Заява ад Алексея Грыгор'евіча Стаханава.

Прашу шахтны партыйны камітэт і ўсю нашу партарганізацыю прыняць мяне ў партыю.

Усе рабочыя нашай шахты ведаюць, што як толькі я зрабіў свой першы рэкорд, я ўступіў у спачуваючыя і свой рэкорд аддаў партыі Леніна—Сталіна, якая мяне выхавала.

З тых пор прайшло ўжо паўгода, я крыху вырас і хачу ўсю маю далейшую работу праводзіць пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі. Разам з партыяй буду змагацца за стаханаўскія метады работы, буду граміць сабатажнікаў, а калі патрэбна будзе, вазьму вінтоўку ў рукі і па-варашылаўску буду граміць усіх ворагаў рэволюцыі.

Як сталінскі вучань, абяцаю быць дысцыплінаваным комуністам.

АЛЕКСЕЙ СТАХАНАЎ».

23 тысячы чыгуначнікаў працавалі ў процігазах

МАСКВА, 9 красавіка. (БЕЛТА). 8 красавіка ў 7 гадзін 30 мін. раніцы на Маскоўска-Казанскай чыгунцы больш 23-х тысяч транспартнікаў пачалі працаваць у процігазах. Работа ўвесь час ішла нармальна. Воля і энергія рабочых была накіравана на выкананне стаханаўскіх вытворчых паказальнікаў.

У 10 гадзін 30 мінут на Казанскую чыгунку прыехаў старшыня ЦС Асоавіяхіма камкор тав. Эйдэман. Азнаёміўшыся з работай чыгуначнікаў у процігазах, ён ацаніў пачын Казанкі, як выдатную падзею, якая мае выключна важнае абаронча значэнне.

Партыйнае будаўніцтва

Вынікі верхагляднасці

Пісьмо з Магілева

Аб комуністе Алексеенку, работніку гаража магілёўскай шаўковай фабрыкі, даўно даваліся зусім пагарджальныя водзывы. У арганізацыі гаварылі аб тым, што ў Алексеенкі ёсць неэтычныя ўчынкі, што ў яго было некалькі жонак, з якімі ён лёгка сходзіўся і таксама лёгка разыходзіўся.

Але гэта ніколькі не перашкодзіла таму, што Алексеенка вылучылі на адказную партыйную работу. Трэба было пабольш вылучыць, і часта вылучалі без разбору.

Алексеенка—кажуць, пісьменны, падрыхтаваны чалавек. Ён можа пісаць, ён актыўны і яго вылучаюць рэдактарам шматтыражкі, а таксама партыйным следчым для Камісіі Партыйнага Кантроля.

Алексеенка сапраўды мог пісаць. Аб гэтым сведчыць яго дзеннік. Але варта заглянуць туды, каб выявіць твар яго аўтара. У «Дзенніку» сабраны пашлейшыя антысавецкія анекдоты, парнаграфічныя карткі, разважанні разлажыўшагася чалавека.

У часе вылучэння Алексеенка ніхто — ні нізавая партарганізацыя, ні райком партыі — не пацікавіўся партыйным тварам гэтага чалавека, не выявілі хто ён такі. Палышлі аднабока. Граматны — значыць можна вылучаць. І атрымаўся паўнейшы канфуз. Як разлажыўшагася, Алексеенка зараз выключаюць з партыі.

Ці адзінкавы такія ці падобныя факты ў магілёўскай арганізацыі? Зусім не.

Свярдлова са скурзавода імя Сталіна, вылучылі таксама ў партследчыя. А зараз аказалася, што ён прымаў удзел у раскраданні скур з завода. Бярковіча, загадчыка сталовай магілёўскай шаўковай фабрыкі, намецілі вылучыць на партыйную работу. Не паспеў райком партыі ажыццявіць свайго рашэння, як Бярковіча садзяць на лаву падсудных, і выключаюць з партыі.

Як відаць, не адзінкавы ў Магілеве такія факты, што прахадзімцы, жулікі не толькі не былі выключаны з партыі, але з-за прытуплення класавай пільнасці ў некаторых звеннях арганізацыі папалі нават на адказную партыйную работу.

У пагоні за паказным вылучэннем рэзерву ў Магілеве ў спіс вылучэнцаў нападаюць таварышы, якія фактычна проста перакінуты на іншую работу.

Намеснік рэдактара райгазеты «вылучаецца» інструктарам райкома, выкладчык «вылучацца» райлітам. Выкладчык Сапёраў быў вылучан інструктарам райкома. Не прайшло і двух месяцаў яго работы ў райкоме, як Сапёрава прыходзіцца зняць з работы за страту класавай пільнасці. Сапёраў ведаў, што ў раздзеле сувязі класава-варожыя элементы зрываюць работу тэлеграфісткі-стаханаўкі Лізы Газарх. Ведаў, але ніякіх мер не прыняў.

Вядома, у магілёўскай партарганізацыі ў ліку выяўленага актыва ёсць многа таварышоў, якія з'яўляюцца добрымі партыйцамі і яны безумоўна апраўдаюць сябе на новым попрышчы, але яны патрабуюць дапамогі. Гэтай-жа крапатлівай штодзеннай сур'ёзнай дапамогі яны не атрымліваюць.

Ёсць нямала выпадкаў, калі аб нядаўна вылучаных таварышах гавораць як аб няспраўляўшыхся з сваёй работай. Так, напрыклад, інструктары райкома Гольдзін і Анісімаў гавораць аб тав. Элькіну, рабочым скурзавода, які вылучан старшынёй рабачкома на фабрыку «Ўсход».

Тыя, хто не справіцца з работай, вядома, будуць зняты. Такіх «няспраўляўшыхся», якім не было аказана ніякай дапамогі, можа быць нямала. А між тым, у Магілеве не хапае рэзерваў. Адна толькі рэдакцыя райгазеты патрабуе некалькі работнікаў.

130 чалавек выяўлена партыйнага рэзерву. 83 чалавека ўжо прыступілі да новай работы. Але ім не аказана сур'ёзнай дапамогі, з імі не праведзена клапатлівая палітыка-выхавaўчая работа і ў рэзультаце ў магілёўскай арганізацыі ёсць пагроза таму, што вылучаны рэзерв будзе разгублены.

Новае кіраўніцтва Магілёўскага райкома партыі ў ходзе абмену партыйных дакументаў, безумоўна, яшчэ раз праверыць рэзерв і дапаможа лепшай яго часткі ў яго рабоце і палітычным росце.

ЯН ПАЎЛОЎСКІ.

У ПАРТЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЯХ

АБ АГІТАЦЫІ

Сакратарыят менскага гаркома КП(б)Б у парадку праверкі выканання рашэнняў ЦК ВКП(б) «Аб становішчы палітычнай агітацыі на балахнінскім камбінаце», заслухаў даклады сакратароў парткомаў швейнай фабрыкі імя Крупскай (Сталінскі раён) — т. Раксіна і друкарні імя Сталіна (Варашылаўскі раён) — т. Старавойтава, шэфа групавых агітатараў, указаных прадпрыемстваў, і паведамленне аддзела партыйнай прапаганды і агітацыі гаркома — аб становішчы палітычнай агітацыі на гэтых прадпрыемствах.

Сакратарыят гаркома адзначыў, што парткомы гэтых прадпрыемстваў маюць ужо некаторыя станоўчыя вынікі ў справе наладжання палітычнай агітацыі.

Створаны агіт-калектывы, у якія падабраны і зацверджаны парткомамі агітатары і чытчыкі-бяседчыкі з лепшых, палітычна развітых і граматных комуністаў, комсамольцаў і спачуваючых, наладжана штодзенная палітычная агітацыя ў цэхах.

Партгабінеты наладзілі рэгулярнае снабжэнне агітатараў неабходнымі дапаможнікамі, праводзяць сістэматычныя семінары і кансультацыі з імі.

На фабрыцы імя Крупскай праведзены спецыяльныя 7-дзённыя курсы для агітатараў, з прыцягненнем у якасці лектароў лепшых сіл гарадскога партактыва.

Адначасова сакратарыят гаркома ўказаў на наступныя недахопы ў пастаноўцы палітагітацыі на гэтых прадпрыемствах:

Наперакор патрабаванням ЦК ВКП(б), сакратары парткомаў асабіста яшчэ не ўзначальваюць агіт-калектывы, сістэматычна не інструктуюць агітатараў, перадаюшы гэту справу цалкам партгабінетам, не вывучаюць пытанняў, якія цікавяць рабочых і работніц і не дабіваюцца неадкладнага вычарпальнага адказу на гэтыя пытанні.

У друкарні імя Сталіна зусім адсутнічае палітагітацыя ў вячэрніх і начных зменах. Палітагітатары пераважна праводзяць матэрыял аб міжнародным становішчы і амаль зусім не асвятляюць унутранае жыццё СССР і, у прыватнасці, пытанні стаханаўскага руху.

Партком фабрыкі імя Крупскай не ўлічыў асаблівасцей ўзроснага складу рабочых (каля 80 проц. жаночая моладзь).

Сакратарыят гаркома прапанаваў сакратарам парткомаў — друкарні імя Сталіна і фабрыкі імя Крупскай улічыць і выправіць вышэйуказаныя недахопы і намеціць практычныя мерапрыемствы для паляпшэння пастаноўкі палітагітацыі на прадпрыемствах.

НАЛАДЗІЛІ ВУЧОБУ

Сіроцінскі райком партыі аб'яднаў усіх комуністаў-адзіночак у пярвічныя партыйныя арганізацыі. У раёне ёсць два парткомы, 17 партыйных і 3 кандыдацкіх групы. Гэта перабудова значна палепшыла кіраўніцтва і зблізіла райком з пярвічнай партыйнай арганізацыяй, дала магчымасць працаваць з кожным комуністам у пасобку.

Райком арганізаваў партыйную вучобу, для ўсіх комуністаў і спачуваючых раёна. Рэгулярна працуе 12 кандыдацкіх школ, 5 гурткоў па гісторыі партыі. 3 раённага партактыва вылучана 15 прапагандыстаў.

2 разы ў месяц праводзяцца гутаркі з беспартыйным калгасным актывам. Гэтай формай вучобы ахоплена 700 чалавек, лепшых людзей раёна.

Значна палепшылася работа з беспартыйным актывам. За апошні час створана 6 новых груп спачуваючых з 23 чалавек.

ТРЫБУНА СТАХАНАЎЦА

ГАЛОЎНАЕ У МЯНЕ—ЯКАСЦЬ

Калі ў нас на заводзе «Пралетарый» імя Кірава пачаўся стаханаўскі рух, я сам пра сябе падумаў, чаму-б мне не стаць стаханаўцам. Здольнасці ў мяне ёсць, жаданне тым больш. Працаваць па-стаханаўску азначала ўнесці што-небудзь новае ў сваю работу, рацыяналізаваць прыёмы, змяніць метады на пасобных працэсах, тады, безумоўна, прадукцыйнасць працы павысіцца ў мяне. З гэтага я і пачаў.

Звычайна кавалі загатаўлялі дэталі пад паветрана-пнеўматычным молатам, я пасля на кавадле апрацоўвалі. На гэта многа часу трацілася. Па 5 раз награвалі ў горне балванкі. Я-ж зрабіў прыстасаванне, якое дае магчымасць з аднаго награву кавалка жалеза зрабіць дакладную дэталь. Адразу ў мяне атрымліваецца правільная грань.

Для многіх механічных дэталей да варштатаў я падрыхтаваў спецыяльныя штампы. Пры дапамозе іх я ў некалькі раз паскорыў апрацоўку. Я рацыяналізаваў работу на вырабе 6-гранных балтоў. Калі раней патрэбна было патраціць на выраб аднаго балта 16 мінут, то зараз — паўтары мінуты. Замест ранейшых 15—20 балтоў я раблю 80—100 штук. Апрацаваную мною дэталь слесару ўжо не прыдзецца падпільваць. Галоўнае ў мяне — якасць. Мая работа павінна красавацца як паліраваная.

Маладыя кавалі часта раяцца са мной, просяць тлумачэння, як я штампую, а я з ахвотай расказваю і перадаю свой вопыт. Маладых вучыць патрэбна, гэта-ж наша змена.

Бывала, даюць мне якую-небудзь складаную дэталь адкаваць, я спачатку правяраю чарцёж. Калі што-небудзь няспраўна, варочаю назад, каб выправілі. Я многа змагаўся, каб мне давалі не агульныя чарцяжы, дзе начэрчана больш двух дзесяткаў дэталей. Нам, кавалям, патрэбны асобныя эскізы, каб я, паглядзеўшы на чарцёж, адразу бачыў, што мне патрэбна каваць і якога размеру. Зараз гэту справу ўжо наладзілі.

На працягу 13 гадоў сваёй работы на заводзе я ні адной бракаванай дэталі не выпусціў. Перад тым, як прыступіць да работы, я абдумваю сваё заданне і шукаю шляхоў для яе рацыяналізацыі. Раней я выконваў план на 120 проц., а зараз я даю 200 — 300—400 проц. нормы.

Для забеспячэння нашых поспехаў кіраўнікі прадпрыемстваў, а таксама і трэста павінны больш клапаціцца аб стварэнні неабходных умоў для нашай работы.

Вось, напрыклад, у кавальскім цэху не хапае адпаведных профіляў жалеза, часта нам дастаўляецца нядобраякасны вугаль, які не адпавядае кавальскай рабоце.

Было-б вельмі пажадана, каб адміністрацыя цэха даводзіла мне, а таксама і іншым кавалям план нашай работы за тыдзень, або за два наперад. Я падрыхтаваўся-б, прымяніў-бы некаторыя прыстасаванні, рацыяналізаваў-бы работу.

Побач з вялікім гонарам і павагай, якімі я карыстаюся на сваім заводзе, я перажываю вялікую радасць, бацькаву радасць за сваіх дзяцей, якія толькі пры совецкай уладзе змаглі атрымаць вышэйшую асвету.

А. А. БОБЫЛЁЎ,
каваль-стаханавец завода імя Кірава (Гомель).

Трактары выбываюць са строю

ПЕТРЫКОЎ. (Спец. кар. «Звязды»). Трактарная брыгада № 5 Петрыкоўскай МТС працуе ў калгасах Грабаўскага сельсовета. Чатыры трактары «ХТЗ» вышлі на свае ўчасткі яшчэ 20 сакавіка. Поле ўжо высахла і можна разгортваць падрыхтоўку глебы да сяўбы.

Але не паспелі прыступіць да работы, як трактары пачалі выбываць са строю. Трактар № 2 у першы дзень пацярпеў аварыю. У ніжнім карцэры быў знойдзен болт. Не інакш, як шкодніцкая рука зрабіла сваю справу. Трактар прастаяў у рамонце 10 дзён.

Два трактары амаль усе дні стаялі на ўчастку з-за адсутнасці прычэпнага інвентару. Працаваў фактычна адзін трактар. І за 12 дзён ён узараў толькі 25 гектараў. Цэлымі днямі трактар прастойваў па розных «тэхнічных» прычынах. Апошнія тры дні трактар стаіць на падцяжцы. Трактарыст Новікаў выявіў, што гэты трактар не быў на падцяжцы яшчэ з мінулага года.

Брыгадзір Какора разгубіўся. Ён толькі і робіць, што ходзіць ад аднаго трактара да другога, каб іх адрамантаваць і пусціць у ход.

Брыгада Какоры тут не выключэнне. Па словах дырэктара МТС тав. Берасцюк на полі стаіць больш 9 трактараў. Усе яны патрабуюць паўторнага рамонту. 2 трактары «ХТЗ» дагэтуль яшчэ не выпушчаны з майстэрні і невядома калі яны выйдуць на ўчасткі.

Колькі-ж трактараў працуе? Гэтага ў машына-трактарнай станцыі абсалютна не ведаюць. Сігналы з месц гавораць аб тым, што большасць трактараў сістэматычна прастойвае. Ні аднаго дня яшчэ не працаваў трактар «ЧТЗ». Для трактара няма плугоў. Стаяць трактары № 1, 2, 27 і інш.

Да 1 красавіка па зводцы МТС трактары ўзаралі 160 гектараў. Усіх трактараў 32. За 10 дзён, як вышлі ў поле, гэту работу маглі выканаць 4 трактары, прытым працуючы нават у адну змену.

У калгасе «Завет Ільіча» працуе трактар № 15 сёмай брыгады. За 11 дзён трактарысты Берднік і Арцюх узаралі 2,12 гектара. Гаручага-ж выдаткавана 200 кілаграмаў. У калгасе «Молат» выдатковваецца на гектар замест 19 кілаграмаў 94 кілаграмы гаручага.

Чым тлумачыцца такое нечуванае становішча ў Петрыкоўскай МТС?

Галоўная прычына заключаецца ў тым, што трактары вышлі на поле абсалютна без праверкі. Большасць іх была дрэнна адрамантавана і патрабавала паўторнага рамонту. Праводзіў рамонт старшы механік МТС Сугакоў, выключаны з партыі за трацкізм. Гэта пад яго наглядам выпушчаны з рамонту няспраўныя трактары.

Шкодніцкая работа ў МТС выяўляецца на кожным кроку. Трактары адпраўлены на ўчасткі без інструментаў. На пяць трактараў ёсць толькі адзін шпрыц, ключ, лейка і вядро. Трактарысты вымушаны хадзіць па шпрыц за 8—10 кіламетраў. А трактар гэты час стаіць без работы.

Доўгі час стаяў трактар у калгасе «Ленінскі шлях». У ім папсавалася каробка хуткасцей. Гэтых каробак у МТС ёсць у дастатковай колькасці. Але кіраўніцтва станцыі ніяк не сабралося адправіць іх на ўчасткі.

Ёсць прастоі трактараў з-за таго, што па-шкодніцку адрамантаваныя плугі кладуць скібу старчма. У брыгадзе Собаля, якая працуе ў Брынеўскім сельсовеце, трактары прастойваюць амаль увесь час. Да трактараў не падвозіцца гаручае і вада.

Трактарыстам поўнасцю яшчэ не выплачана заработная плата за 1935 год. Грошы, адпушчаныя на разлік з трактарыстамі, выдатковваюцца не па прызначэнню. У выніку асобныя трактарысты пакідаюць работу.

28 трактарыстаў, выпушчаных сёлетняй вясной, не аўладалі тэхнікай. На трактар пасаджаны нявопытныя, амаль зусім тэхнічна непісьменныя людзі. Гэта ў пэўнай меры адбіваецца на рабоце трактараў.

Палітычна-масавай работы сярод трактарыстаў ніхто не праводзіць. Намеснік дырэктара МТС па палітчастцы Цвяткоў закінуў гэты важнейшы ўчастак. Цвяткоў адарваўся ад рабочых машына-трактарнай станцыі, не бывае ў трактарных брыгадах, не ведае, што ў іх робіцца. Вось чаму ў Петрыкоўскай МТС не разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва, стаханаўскі рух знаходзіцца пад спудам.

Нельга абыйсці міма таго факту, што ні Петрыкоўскі райком КП(б)Б і РВК, ні мазырскае акруговае кіраўніцтва не прынялі своечасовых мер, каб вывесці МТС з прарыву.

А. ЛОСЬ.

ПАРТЫЙНЫ АКТЫЎ ЧАСЦЕЙ МЕНСКАГА ГАРНІЗОНА

К 18 гадзінам 7 красавіка зала Дома партыйнага актыва запаўнявецца бальшавікамі часцей Чырвонай арміі.

Памочнік начальніка гарнізона па палітчастцы, дывізіённы камісар т. Юнг адкрыў сход партыйнага актыва часцей менскага гарнізона. У прэзідыум выбраны камандзіры, начальнікі палітаддзелаў і сакратары партыйных камісій злучэнняў.

З дакладам аб выніках трэцяга пленума Камісіі Партыйнага Кантроля, спатканы бурнымі апладысментамі ўсёй залы, выступіў адказны сакратар партыйнай камісіі Беларускай ваеннай акругі брыгадны камісар т. Жукаў.

Тав. Жукаў далажыў аб рашэннях пленума КПК і ўказаннях начальніка паліткіраўніцтва РСЧА, армейскага камісара 1 ранга тав. Гамарніка партарганізацыям Чырвонай арміі ў сувязі з рашэннямі пленума.

Пасля даклада разгарнуліся спрэчкі. Выступіўшыя 12 чалавек аднадушна, як і ўсе партарганізацыі, адабраюць і вітаюць рашэнні пленума і па-бальшавіцку крытыкуюць недахопы партыйнай работы ў сваіх часцях.

Сход партыйнага актыва гарнізона ў сваім рашэнні аднадушна «вітае і адабрае рашэнні трэцяга пленума КПК, накіраваныя на далейшае выкрыццё класава-чужых элементаў, дзвурушнікаў і ворагаў партыі, на ўмацаванне партыйнай дысцыпліны і большэвіцкае выхаванне комуністаў, на яшчэ большае згуртаванне партыйных радоў вакол ленінскага ЦК і правадыра нашай партыі і сусветнага пролетарыята таварыша **Сталіна**».

«Сход актыва абавязвае партарганізацыі часцей гарнізона рашэнні III пленума КПК і дырэктыву т. Гамарніка пакласці ў аснову сваёй далейшай работы».

А. ШПІТАЛЬНЫ.

З АПОШНЯЙ ПОШТЫ

УПАЎНАВАЖАНЫЯ ПАД НАГЛЯДАМ

Для правядзення дэкадніка праверкі падрыхтоўкі да сяўбы горацкі райком КП(б)Б паслаў упаўнаважаных па сельсоветах. Але сакратар райкома тав. **Сянкевіч** на гэтым не супакоіўся. Не давярае сваім упаўнаважаным горацкі РК. Упаўнаважаныя, бачыце, народ такі — вы лічыце, што яны ў калгасах сядзяць, а яны можа ў гэты час дома ў шахматы гуляюць.

І тав. Сянкевіч тэрмінова піша: «Усім... усім... усім...»

«РК КП(б)Б забараняе выезд з сельсоветаў таварышоў, прымацаваных да калгасаў на час праверкі, і прапануе неадкладна старшыням сельсоветаў правяраць іх знаходжанне ў калгасах і па тэлефону паведамляць РК».

І так, упаўнаважаныя РК знаходзяцца пад строгім наглядам старшынь сельсоветаў. Але тав. Сянкевіч і гэту меру лічыць не зусім дастатковай. І ён грозна папярэджвае:

«Пасля скончэння дэкадніка спецыяльна правяраем пры падвядзенні вынікаў праверкі, аб чым будзе паведамлена асобна».

Што правяраем? Аб чым будзе паведамлена? На гэтыя пытанні не адкажуць не толькі паднаглядныя ўпаўнаважаныя, але і сам т. Сянкевіч.

А вось што адкажа рэдактар раённай газеты **«Ленінскі шлях»** тав. **Слуцкін** на пытанне — чаму ён друкуе такую тэлеграму на старонках газеты?

ФОТААБВІНАВАЧАННЕ

На нашым фотаздымку бульба сартоўка. Яна прастаяла ў полі пад даждом і снегам усю восень, зіму і пачатак вясны. Так «захоўваюць» машыны ў соўгасе «Халопенічы», Халопеніцкага раёна.

Фото І. П. Бараноўскага.

АДКАЗ ФРАНЦЫІ НА ГЕРМАНСКІ „ПРАЕКТ МІРУ"

ПАРЫЖ, 8 красавіка. (БЕЛТА). Толькі-што газетам перадана адрасаваная брытанскаму ўраду і паведамленая бельгійскаму і італьянскаму ўрадам нота з адказнымі заўвагамі французскага ўрада на мемарандум, уручаны 1 красавіка германскім упаўнаважаным Рыбентропам брытанскаму ўраду, і план міру, які выкладае «намеры французскага ўрада ў напрамку ўмацавання еўрапейскага міру».

У сваім мемарандуме французскі ўрад указвае, што на другі дзень пасля разрыву Германіяй абавязацельстваў, добраахвотна і ўрачыста падпісаных ці адноўленых ёю ў Лакарно, і пасля ўступлення ў дэмілітарызаваную зону ўзброеных сіл урад рэспублікі меў-бы падставу прыняць неадкладна меры, якія-б маглі аднавіць законнае становішча і падавіць «варожы акт», якім з'яўляўся германскі крок. Заклапочаны тым, каб пазбавіць Еўропу ад рызыкі новых ускладненняў, ён не зрабіў гэтага. Ён патрабаваў спачатку ад Совета Лігі нацый канстатацыі парушэння дагавору; у той-жа час у перагаворах, якія вяліся з 12 па 19 сакавіка з прадстаўнікамі іншых лакарнскіх дзяржаў, французскі ўрад імкнуўся захаваць магчымасць мірнага вырашэння.

Тым не менш германскі ўрад адкідае прапановы 19 сакавіка, як пасягаючыя на гонар германскага народу і адмаўляючыя яму ў роўнапраўі.

Аднак, **ніхто не пагражае незалежнасці германскага народу; ніхто не адмаўляе яму ў роўнасці праў; ніхто не думае аб пасяганні на яго гонар.**

«Для развіцця супрацоўніцтва паміж нацыямі і для гарантавання ім міру і безапаснасці, — гаворыць уводная частка статута Лігі нацый, — неабходна ... уважлівае захаванне ўсіх дагаворных абавязацельстваў». Германскі ўрад абвяшчае аб сваім намеры вярнуцца ў Лігу нацый. Ці не збіраецца ён з гэтай прычыны патрабаваць, каб працытаваны тэкст быў пераглежаны і ўзгоднены з яго ўласнымі канцэпцыямі? Ці патрэбуецца ўпісаць пасля гэтага ў статут Лігі, што правіла гэта перастае дзейнічаць там, дзе пачынаецца для кожнага народу яго «жыццёвае права», у якім ён з'яўляецца адзіным суддзёй?

Зрабіўшы такім чынам такую танную рэч з асноўных прынцыпаў міжнароднага права, — гаворыць далей нота,—германскі ўрад у сваім мемарандуме не ў большай меры палічыўся і з гісторыяй. Калі верыць яму, артыкулы аб дэмілітарызацыі Рэйнскай зоны супярэчаць нібыта самым асновам, на якіх быў заключан мір, і з'яўляюцца парушэннем абавязацельстваў, прынятых у момант перамір'я.

Гэтыя сцвярджэнні не маюць ніякай ні простай ні ўкоснай падставы. Дэмілітарызацыя Рэйнскай зоны была ні чым іншым, як гарантыяй безапаснасці Еўропы супроць новых замыслаў Германіі. Яна не парушала ні аднаго з прынцыпаў, унесеных у 14 пунктаў прэзідэнта Вільсона. Калі-б справа абстаяла інакш, германская дэлегацыя ў Версалі не прамінула-б аб гэтым заявіць. Што датычыць лакарнскага дагавору, то ён прадстаўляў найбольш моцную базу міру на Захадзе, і імена гэту аснову германская палітыка не пахіснулася разбурыць.

Германія зараз заяўляе, быццам лакарнскі дагавор не мог мець свяшчэннага характару, бо ён аднаўляе палажэнні, фігураваўшыя ўжо ў версальскім дагаворы, падпісаным у рэзультаце паражэння.

Пытанне раскрываецца ва ўсёй сваёй небяспецы. Дзіўная прэтэнзія Германіі, значэнне якой Еўропа павінна як след узважыць. Паколькі еўрапейскі тэрытарыяльны статут выцякае з перагавораў 1919 года, Германія пакідае за сабой права паставіць пад пытанне ўвесь гэты статут, якім-бы паўторным пацвярджэннем ён ні падвяргаўся пасля заключэння міру. Якое значэнне маюць пасля гэтага заявы германскага ўрада, што ў яго няма больш ніякіх тэрытарыяльных прэтэнзій; якое мае значэнне праклямаванне ім жадання паважаць граніцы?

Ці выцякае з гэтага той вывад, што Германія, апіраючыся на гэту новую юрыдычную базу, узятую з невядомага міжнароднага права, зможа заўтра паставіць пад пытанне данцыгскі статут, мемельскі статут, аўстрыйскі статут, патрабаваць таго ці іншага перагляду еўрапейскіх граніц, таго ці іншага звароту германскіх каланіяльных тэрыторый?

Французскі ўрад лічыць, што ўсе гэтыя пытанні павінны быць з яснасцю прад'яўлены германскаму ўраду і што гэты апошні павінен адказаць на іх з такой-жа яснасцю, бо ніякі план міру не можа быць пабудаваны на двусэнснасці, такой небяспечнай для самога захавання міру.

Можна было-б абыйсціся без таго, каб варочацца да аргументаў юрыдычнага парадку, з дапамогай якіх германскі ўрад увабражае апраўдаць свой крок ад 7 сакавіка. Між іншым, гэтыя аргументы былі не раз абвергнуты. Што-б ні сцвярджала Германія, застаецца фактам, што ні адна з лакарнскіх дзяржаў ніколі не згаджалася з тым, што франка-совецкі пакт несумяшчальны з лакарнскім дагаворам. Застаецца фактам, што Германія палічыла магчымым назначыць сябе суддзёй сваёй уласнай справы, у той час як дагавор спецыяльна прадугледжваў у выпадку канфлікту працэдуру арбітражу ці прымірэння.

Застаецца, нарэшце, фактам канстатацыя, зробленая яшчэ летам у Лізе нацый. Больш таго, зноў адмаўляючыся перадаць сваю прэтэнзію пастаяннай палаце міжнароднага суда, германскі ўрад тым самым прызнае слабасць сваёй юрыдычнай аргументацыі. Германія не хоча ісці ў Гаагу, бо ведае, што суд павінен быў-бы асудзіць германскі тэзіс. Пры ўсёй сур'ёзнасці становішча, створанага 7 сакавіка, яно не збіла лакарнскія дзяржавы са шляху палітыкі ўмеранасці.

Урады гэтых дзяржаў былі гатовы адшукаць разам з Германіяй новы статут Рэйнскай зоны. Яны гатовы былі завязаць шырокія перагаворы для вырашэння праблем заходнееўрапейскай безапаснасці і для падвядзення саліднага фундаменту пад еўрапейскі мір у цэлым. Але на аснове «адбыўшагася факту» падобныя перагаворы былі немагчымымі.

Германскі ўрад лічыць, што сваім «планам міру» ён робіць рашаючы ўзнос у справу рэканструкцыі Еўропы. На жаль, гэты ўзнос з'яўляецца больш відочнасцю, чым рэальнай рэччу.

Урад рэспублікі прымае да ведама германскую прапанову аб заключэнні новага дагавору для таго, каб аднавіць сістэму безапаснасці, якую Германія хацела разбурыць 7 сакавіка. Аднак, гэта прапанова не будзе мець у вачах французскага ўрада каштоўнасці да таго часу, пакуль ён не будзе ведаць, як Германія зможа гарантаваць захаванне яе новых абавязацельстваў.

Французскі ўрад прымае таксама да ведама той факт, што германскі ўрад спрыяльна адносіцца да **заключэння заходняга паветранага пакту**; аднак, французскі ўрад хацеў-бы ведаць, ці азначае такі факт намер германскага ўрада заключыць пагадненне аб абмежаванні паветраных сіл, без якога гарантыі безапаснасці, якія прапанаваў-бы германскі ўрад, раўняліся-б практычна нулю.

Пагадненне ад 19 сакавіка змяшчала важны артыкул адносна забароны ці абмежавання права ўзводзіць на будучы час фартыфікацыі ў пэўнай зоне. Пры цяперашнім становішчы Еўропы важна ведаць пазіцыю германскага ўрада ў адносінах гэтага капітальнага артыкула: гэта пазіцыя дазволіць устанавіць, ці гатова Германія прызнаць не толькі на словах, але таксама і на справе прынцып калектыўнай безапаснасці, ці, наадварот, яна мае намер захаваць за сабой магчымасць рэгуляваць згодна толькі ўласнаму жаданню і нават гвалтоўнымі сродкамі свае адносіны з больш слабымі суседзямі, абмяжоўваючы ў адносінах іх механізм узаемнай дапамогі.

Дэмілітарызацыя Рэйнскай зоны не з'яўлялася толькі элементам французскай і бельгійскай безапаснасці: яна закранала палітычны статут Еўропы ў цэлым. Германскі план не дае ніякай гарантыі, якая кампенсавала-б магчымае знікненне дэмілітарызацыі.

— Мы вымушаны канстатаваць, — гаворыцца далей у мемарандуме, — што Германія адказвае прапановамі, яўна недастатковымі для ўмацавання еўрапейскага міру. Абвяшчаючы сябе гатовай весці непасрэдныя перагаворы з кожным са сваіх паўднёва-ўсходніх і паўночна-заходніх суседзяў аб заключэнні пагадненняў аб ненападзе, яна не лічыць, што гэтыя пагадненні маглі-б быць уключаны ў калектыўную сістэму; яшчэ менш яна лічыць, што іх змаглі-б суправаджаць гарантыі ўзаемнай дапамогі. Аднак, двухбаковыя пагадненні аб ненападзе, не суправаджаемыя ніякімі заўвагамі аб узаемнай дапамозе і аб падтрыманні магчымай афяры якога-небудзь грубога разрыву міжнародных абавязацельстваў ці гвалтоўнага акту, не дадалі-б нічога да абавязацельстваў, якія выцякаюць ужо і для Германіі, і для яе суседзяў з парыжскага пакту 1928 года.

Еўрапейская безапаснасць стварае адзінае цэлае, і прынцып калектыўнай безапаснасці не можа быць прымянімы толькі да адной часткі кантынента. Са свайго боку Францыя, клапоцячыся не толькі аб сваіх прыяцелях, але і аб выкананні сваіх абавязацельстваў члена Лігі нацый, не змагла-б уявіць сабе такое вырашэнне пытання аб заходняй безапаснасці, дзеля якога яна павінна была-б перастаць цікавіцца безапаснасцю астатняй Еўропы.

Заключэнне франка-совецкага пакту даставіла Германіі прадлог, якога яна шукала для таго, каб вызваліцца ад абавязацельстваў лакарнскага дагавору; яна выявіла ва франка-совецкім пакце пагрозу ваеннага саюзу, накіраванага супроць яе ўласнай безапаснасці; таму дзіўна бачыць, што яна не мае намеру заключыць у сваіх уласных інтарэсах ніякага пагаднення аб ненападзе з Совецкім Саюзам. Год таму назад у часе канферэнцыі ў Стрэзе германскі ўрад заявіў аб сваёй гатоўнасці заключыць такое пагадненне, згаджаючыся ў той-жа час з тым, што па-за гэтым пагадненнем маглі-б быць заключаны паміж Совецкім Саюзам і іншымі краінамі дагаворы аб узаемнай дапамозе. Германскія намеры, значыць, змяніліся: з якіх прычын і для якой мэты?

Верна, што Германія заяўляе аб сваёй гатоўнасці вярнуцца ў Лігу нацый. З таго часу, як Германія пакінула Жэневу, урад рэспублікі не пераставаў сцвярджаць, што **еўрапейская безапаснасць можа быць ажыццёўлена толькі ў рамках Лігі нацый;** ён, значыць, не будзе апошнім сярод тых, хто віншуе сябе з рашэннем, абвешчаным германскім урадам 7 сакавіка. Аднак, французскі ўрад павінен паставіць адно пытанне. Як можна лічыць Германію краінай, якая «дае эфектыўныя гарантыі свайго шчырага намеру выконваць свае міжнародныя абавязацельствы» да таго, як будзе вырашан крызіс, які яна справакавала сваёй палітыкай адбыўшыхся фактаў?

У сучасны момант зварот Германіі ў Лігу нацый адбываўся-б у атмасферы двусэнснасці.

Германскі ўрад, вядома, мае намер заняцца гуманізацыяй вайны. Французскі ўрад не мог-бы нават думаць калі-небудзь аб тым, каб адкінуць падобную прапанову. **Мала гуманізаваць вайну, важна зрабіць яе немагчымай, арганізуючы супроць магчымага агрэсара неадкладную і дзейсную акцыю сям'і народаў.** Да гэтага часу германскі ўрад не даў свайго адабрэння падобнай канцэпцыі. Больш таго, прапанаваная Германіяй забарона скідання з аэрапланаў удушлівых, атрутных ці запальвальных снарадаў выцякае ўжо з жэнеўскага пратакола 1925 года, ратыфікаванага французскім урадам. Калі гэта праблема зноў абмяркоўвалася на канферэнцыі па раззбраенню, то гэта рабілася з мэтай папоўніць гэтыя забароны энергічнымі мерамі рэпрэсіі супроць магчымага парушальніка. Было-б пажадана атрымаць удакладненне германскай думкі па гэтаму пытанню.

***

Нарэшце, у заключэнне: ці вырашае жыццёвыя правы якога-небудзь народу аднабаковы разрыў падпісаных абавязацельстваў? — гаворыцца ў мемарандуме. — Ці будзе мір забяспечан супрацоўніцтвам усіх, на аснове павагі да праў кожнага; ці дзяржавы будуць мець усякія магчымасці для таго, каб вырашаць па ўласнай волі і з вока на вока іх канфлікты з дзяржавамі, даверлівасць якіх яны засцігнуць зняпацку? Ніякі еўрапейскі ўрад не змог-бы пайсці на заключэнне новых пагадненняў, не пачуўшы спачатку яснага адказу на гэта пытанне.

І ў яшчэ больш прамой форме другое пытанне можа быць пастаўлена германскаму ўраду: ці прызнае Германія безагаворачна сапраўднасць тэрытарыяльнага і палітычнага статута цяперашняй Еўропы? Ці дапускае яна, што захаванне гэтага статута можа быць гарантавана пагадненнямі, заключанымі на аснове ўзаемнага падтрымання?

Прапановы, уручаныя ў Лондане 1 красавіка, захоўваюць поўнае маўчанне адносна гэтага.

УДЗЕЛЬНІКІ ПЕРАХОДУ КІЕЎ—МЕНСК—ЛЕНІНГРАД НА ПРЫЕМЕ Ў ЦВК БССР

Учора днём сакратар ЦВК БССР тав. Ляўкоў прыняў удзельнікаў пераходу Кіеў—Менск—Ленінград у процігазах. У працяглай гутарцы ўдзельнікі пераходу расказалі аб пройдзеным шляху. Ад імя ЦВК і асабіста тав. Чарвякова тав. Ляўкоў вітаў удзельнікаў пераходу і жадаў ім паспяховага завяршэння яго.

За два дні прабывання ў Менску ўдзельнікі пераходу азнаёміліся з культурнымі і дзяржаўнымі ўстановамі сталіцы БССР і іх работай. Сёння ў 7 гадзін 30 м. каманда стартуе ў далейшы шлях на Ленінград.

ЦСПСБ АБ ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА ПЕРШАМАЙСКАГА СВЯТА

Прэзідыум ЦСПСБ прыняў пастанову аб падрыхтоўцы да першамайскага свята і сёмай гадавіны соцспаборніцтва і ўдарніцтва. 1 мая — вялікае міжнароднае свята — павінна быць сустрэта новымі перамогамі на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва. Кожная профсаюзная арганізацыя ўсю падрыхтоўчую работу да 1 мая і 7-й гадавіны соцспаборніцтва і ўдарніцтва павінна падпарадкаваць справе баявога выканання народнагаспадарчых задач 1936 года, пашырэння стаханаўскага руху на прадпрыемствах, соўгасах, МТС і т. д.

Прэзідыум ЦСПСБ прапанаваў усім профсаюзным арганізацыям правесці з 10 красавіка на ўсіх прадпрыемствах гутаркі і даклады аб інтэрнацыянальным значэнні першамайскага свята. 15—16 красавіка на ўсіх прадпрыемствах будуць праведзены спецыяльныя сходы і вечары, прысвечаныя 50-годдзю з дня нараджэння правадыра германскай компартыі тав. Тэльмана. Да свята павінна быць праведзена суцэльная праверка становішча ваенна-абарончай работы на кожным прадпрыемстве.

У пастанове асаблівая ўвага звернута на афармленне першамайскіх калон, будынкаў, фабрык, заводаў і ўстаноў. Афармленне павінна адлюстроўваць тэмы: «Партыя Леніна—Сталіна—натхняльнік і арганізатар нашых гістарычных перамог», «Дружба народаў — зарука магутнасці СССР», «Жыць стала лепш, жыць стала весялей» і т. д.

ПЕРШАМАЙСКІЯ ПАДАРУНКІ ДЗЕЦЯМ

Да першамайскіх свят менская кандзіцерская фабрыка «Комунарка» рыхтуе больш 2 тысяч падарункаў для дзяцей. Вырабляюцца з карамелі прыгожыя аўтамабільчыкі, нагружаныя шакаладнымі цукеркамі, шакаладныя партфельчыкі, свісткі, шакаладныя фігуркі розных звяроў. (БЕЛТА).

Пісьмо пагранічніка Георгія Чэрных моладзі Совецкай Беларусі

Ва ўчарашнім нумары «Звязда» змясціла матэрыял аб пагранічніку-добраахвотніку комсамольцу Георгії Чэрных. Тав. Чэрных у сувязі з залічэннем яго на службу ў пагранічную ахову Далёкага Ўсхода звярнуўся з пісьмом да моладзі Совецкай Беларусі. Сёння друкуем пісьмо тав. Чэрных.

Сёння мне перадалі згоду генеральнага камісара дзяржаўнай безапаснасці тав. Ягоды на прыём мяне на службу ў Чырвонасцяжную пагранічную ахову Далёкага Ўсхода.

Гэта радаснае паведамленне мяне ўсхвалявала і абрадавала, напоўніла гордасцю, што мне даверыла краіна ахоўваць свяшчэнную недатыкальнасць яе граніц.

Я радзіўся і вырас на граніцы, таксама як і мае браты ордэнаносцы-пагранічнікі Глеб і Барыс. Я буду трэцім па ліку, хто зорка дзень і ноч углядаецца ў туманную сінь граніцы і напружана, чула прыслухоўваецца да кожнага шораху. Я ўпэўнен і даю слова комсамольца Совецкай Беларусі, што буду дастойным сынам сваёй краіны, апраўдаю яе давер'е, буду такім-жа, як мае браты-героі.

У калгасе я працаваў намеснікам старшыні. На гэтай рабоце апраўдаў сябе, як комсамолец. Наш калгас умацаваўся, ён з'яўляецца сапраўднай крэпасцю абароны. За тры гады маёй работы калгас вырас да непазнавальнасці.

У 1933 г. мы мелі трох кароў, а зараз 72. Пабудавалі кароўнік, свінарнік. Свіней не было зусім, а зараз 37 штук. Было 4 авечкі, зараз 57. Нашы каровы даюць у сярэднім па 15—17 літраў малака ў дзень.

У мінулым годзе нашы калгаснікі атрымалі на працадзень 3,4 кілограма зернавых, 15 кілограмаў бульбы, 400 грамаў ільновалакна, 800 грамаў ільносемя, тры кілограмы сена, 7 кілограмаў саломы і т. д.

З такімі працаднямі толькі жыць ды радавацца!

У 1935 годзе наша зямля шчодра аплаціла нашу працу. Мы атрымалі ўраджай аўса 28 цэнтнераў з гектара, ячменю — 25 цэнтнераў, ільновалакна — 6 цэнтнераў, ільносемя — 10 цэнтнераў, гароху — 21 цэнтнер, жыта — 19 цэнтнераў, пшаніцы—22 цэнтнеры, кошанкі — 24 цэнтнеры.

У гэтым годзе думаем атрымаць не менш, чым па 27 цэнтнераў з гектара ўсіх зернавых культур, і гэта — не пустыя словы, зямля наша ўгноена торфам, гноем, попелам, насенне 99,8 проц. усхожасці.

Перш чым падаваць заяву тав. Ягодзе аб залічэнні мяне добраахвотнікам у Гродзекаўскі атрад на заставу імя Валянціна Кацельнікава, начальнікам якой з'яўляецца мой брат Глеб Чэрных, мы абмеркавалі гэту справу ў комсамольскай арганізацыі. Комсамольцы адобрылі маю ініцыятыву і сказалі:

«Едзь, Жорж, на Далёкі Ўсход, а мы тут, на Захадзе, будзем трымаць граніцу на моцным замку».

Я іду на граніцу не навічком. Я радзіўся на граніцы і вырас на ёй. Камандаванне і партыйная арганізацыя атрада вырасцілі мяне, выхавалі ў мяне пільнасць, навучылі мяне распазнаваць ворага пад любой маскай. І гэту любоў пагранічнікаў да сябе я адчуваў штодзенна. За апошнія два гады я маю 6 затрыманняў. Такім чынам я ў гэтых адносінах маю некаторы вопыт і навыкі.

Я малады, здаровы, жыццерадасны, як і ўвесь комсамол, які выхаваў і вырасціў мяне. У мяне дастаткова сілы, энергіі, волі, каб з гонарам для сябе, для сваёй краіны выканаць наказ комсамольцаў — таварышоў па рабоце ў калгасе, «варашылаўскіх кавалерыстаў» і стралкоў.

Я еду выконваць абавязак перад радзімай. І калі там, на Ўсходзе, навальнічныя хмары і ўспышкі маланкі бандыцкіх налётаў разгарацца громам вайны, я аддам сваё ўсё дарагое, што маю — здароўе, маладосць, і, калі гэта будзе патрэбна — жыццё за квітнеючы добрабыт маёй соцыялістычнай радзімы, як дастойны яе сын, як член баявога комсамольскага племені.

ГЕОРГІЙ ЧЭРНЫХ.

Адʼезд з роднага калгаса

Супрацоўнік «Звязды» ўчора звязаўся па тэлефону з Капылем. Сакратар капыльскага райкома КП(б)Б тав. Штэйнгарт паведаміў, што 9 красавіка, у 11 гадзін дня, пагранічнік-добраахвотнік Георгій Чэрных выехаў з свайго калгаса «Авангард», Братнаўскага сельсовета, у Менск. На праводзінах яго адбыўся мітынг, на якім прысутнічалі калгаснікі і пагранічнікі Н-скай пагранічнай заставы.

Калгаснікі, комсамольцы і пагранічнікі Капыльшчыны цёпла праводзілі свайго лепшага таварыша, які едзе на ганаровую ахову свяшчэнных граніц Совецкага Саюза на Далёкім Усходзе.

На станцыю чыгункі Георгія Чэрных праводзілі на аўтамашынах калгаснікі, комсамольцы, узвод «варашылаўскіх кавалерыстаў» калгаса «Авангард» і інш. Тут адбыўся мітынг, на якім таксама прысутнічаў увесь склад мясцовага пагранатрада. На мітынгу выступілі прадстаўнікі раённага камітэта комсамола, пагранічнага атрада і т. д. Выступіў [illegible] заставы.

БУДЗЬ ТАКІМ, ЯК ТВАЕ БРАТЫ

СЛУЦАК, 9 красавіка. (БЕЛТА). Сёння ў 4 гадзіны дня са станцыі Слуцак пагранічнік-добраахвотнік Георгій Чэрных выехаў у Менск. Праводзіць яго прыйшлі [illegible] камсамольцы, работнікі і вучнёўская моладзь.

Бацька Чэрных, развітваючыся з Георгіем, сказаў:

— У мяне тры сыны. Два з іх служаць у слаўнай Чырвонай арміі. За баявыя заслугі яны ўзнагароджаны ордэнамі Саюза ССР. Будзь і ты такім, як твае браты..

Георгій заявіў, што ён будзе дастойным сваіх братоў, будзе пільна ахоўваць далёкаўсходнія граніцы.

Сёння, 10 красавіка, у 1 гадзіну 30 мінут ночы, тав. Г. Чэрных прыехаў у Менск. На вакзале яго сустракалі прадстаўнікі Упраўлення пагранічнай і ўнутранай аховы НКУС БССР і друку.

ДЗЕЦІ З ПАДАРУНКАМІ

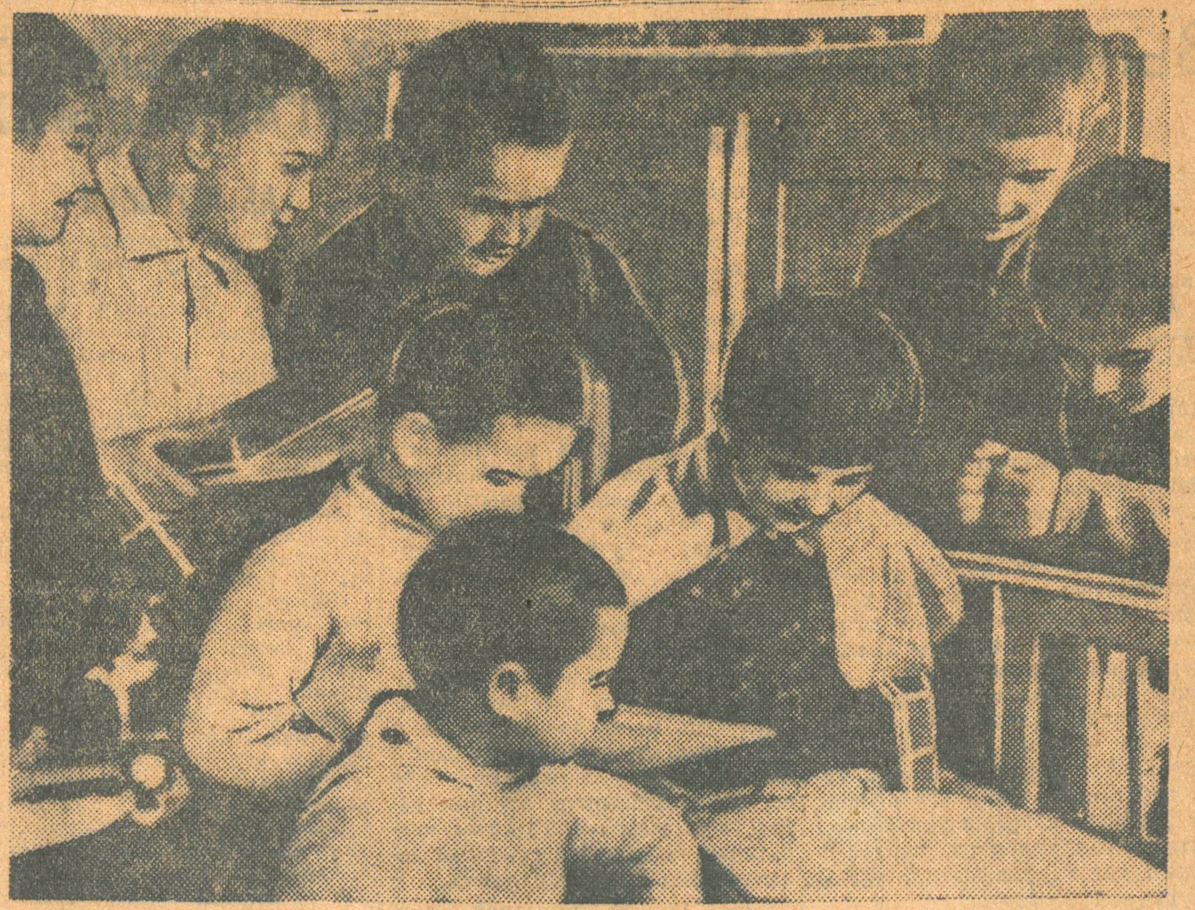

На адбыўшымся злёце работніц і калгасніц (8 красавіка) у Доме ўрада было арганізавана выступленне дзяцей з дзіцячага саду завода імя Кірава. Дзеці атрымалі ад урада падарункі — кнігі і цукеркі. НА ЗДЫМКУ; злева направа (стаяць): Ліда Дунер, Каця Малекэр, Вова Паўлоўскі, Шура Лаўрусевіч і Іза Лямперт, сядзяць: Валя Емельянчык, Аня Гурэвіч, Ліза Гуліс.

Фото Курсевіча.

Агідніка пад суд

Учора мы атрымалі пісьмо калгасніцы з Рагачоўскага раёна, у якім яна з абурэннем расказвае аб злачынных дзеяннях сучаснага дырэктара свяцкай няпоўнай сярэдняй школы Рагачоўскага раёна — Скрыпко.

За кароткі час сваёй работы ў школе Скрыпко гвалтоўна прымусіў з ім жыць 15-гадовую вучаніцу гэтай школы, дачку калгасніка Г. М., якая зараз нарадзіла ад яго дзіцё.

Не задаволіўшыся гэтым, Скрыпко зрабіў сваёй чарговай афярай 15-гадовую вучаніцу П., якая таксама хутка будзе маткай.

Дзеянні гэтага распусніка праходзілі незаўважанымі на вачах раённых арганізацый.

Факты, указаныя ў пісьме калгасніцы, пры праверцы поўнасцю пацвердзіліся.

Паганец Скрыпко павінен панесці адказнасць перад судом. Нельга дапусціць беспакаранымі дзеянні падобных нягоднікаў.

Чакаем ад пракуратуры рэспублікі неадкладнага прыцягнення да судовай адказнасці гэтага нягодніка.

ТАВ. ЛЮБОВІЧ — СТАРШЫНЯ ЦК ЧЫРВОНАГА КРЫЖА БССР

5—7 красавіка ў Менску адбываўся пашыраны прэзідыум ЦК таварыства Чырвонага крыжа БССР. У рабоце прэзідыума прымалі ўдзел старшыні райкомаў Чырвонага крыжа з 30 раёнаў і чырвонакрыжаўскі актыў Менска. Прэзідыум выбраў старшыню Дзяржплана БССР тав. Любовіча старшынёй ЦК Чырвонага крыжа БССР і кааптаваў яго ў склад членаў прэзідыума.

Коратка

(Ад карэспандэнтаў «Звязды» і БЕЛТА).

✻ 30 грузавых аўтамашын «ЗІС-5» атрымалі ў першым квартале леспрамгасы рэспублікі.

✻ Гурткі па вывучэнню нямецкай мовы працуюць у соўгасах імя Гікало, Ветрынскага раёна, і Леміна, Талачынскага раёна. У гуртках займаюцца 24 чал.

ЗДАРЭННІ

✻ Няшчасны выпадак. На рагу Мопраўскай і Комунальнай вуліц у Менску ў часе пасадкі на трамвай з падножкі сарвалася і папала пад колы трамвая вучаніца 15-й школы С. І. Лук'ян, якой адрэзала нагу. Пацярпеўшая хуткай дапамогай была дастаўлена ў бальніцу.

ПАВЕДАМЛЕННІ

10 красавіка, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (вялікая зала) адбудзецца сход партактыва Сталінскага раёна па пытанню аб выніках III пленума КПК пры ЦК ВКП(б).

Дакладчык — упаўнаважаны Камісіі Партыйнага Кантроля пры ЦК ВКП(б) па БССР тав. Шусцін.

Пропуск для ўваходу на партактыў атрымаць у РК КП(б)Б.

Сталінскі РК КП(б)Б.

Сход партыйнага актыва Варашылаўскага раёна, прызначаны на 10 красавіка 1936 года, адкладваецца. Аб дні схода актыва будзе паведамлена асоба.

Варашылаўскі гаррайком КП(б)Б.

Чарговыя заняткі семінара прапагандыстаў па гісторыі ВКП(б) і загадчыкаў парткабінетамі адбудуцца 11 красавіка 1936 г. у 10 гадзін раніцы.

Дом партактыва Менгаркома КП(б)Б.

11 красавіка, у 7 гадзін вечара, у малой зале Дома партактыва адбудзецца кансультацыя тав. Юрэва на тэму: «Статут партыі — аснова партыйнага жыцця», для прапагандыстаў, агітатараў і бяседчыкаў.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

АНОНС! АНОНС!

У БЛІЖЭЙШЫЯ ДНІ

ў кінотэатры „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ

ПАРТЫЙНЫ БІЛЕТ

З 11 красавіка АДКРЫТ папярэдні продаж білетаў з 12 гадзін дня.

Першы Беларускі дзяржаўны тэатр БДТ-1	10 красавіка „ЯК ЯЕ ЗАВУЦЬ“ Пачатак у 8 г. веч. Білеты ў касе тэатра
Гукавы кінотэатр „Чырвоная зорка“	Гукавы мастацкі фільм „Мы з Кранштата“
Гукавы кінотэатр „ПРОЛЕТАРЫЙ“	I. Новы гукавы фільм Чалавек і малпа II. Выступл. артыста Грыгорыя Красавіна
Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»	Гукавы мастацкі фільм „ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЕ ПЕТРА ВІНАГРАДАВА“
Кіно „СПАРТАК“	Вядомы выдатны фільм „БЛАКІТНЫ ЭКСПРЭС“

Ліквідацыйная камісія, зацверджаная Цэнтральным архіўным кіраўніцтвам БССР для

ЛІКВІДАЦЫІ-РЭАРГАНІЗАЦЫІ

магілеўскага аддзялення Цэнтральнага архіўнага кіраўніцтва,

абвяшчае, што ўсе прэтэнзіі па ліквідуемаму магілеўскаму аддзяленню ЦАК БССР прымаюцца да 20 красавіка 1936 года па адрасу: Менск, Бакуніна, 3.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ.

БЕЛАРУСКІ ТРЭСТ

ГАЛОЎХЛЕБ

— (МЕНСК, Совецкая, 43-13) —

ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

ДА ПЕРШАМАЙСКІХ СВЯТ

ад устаноў, прадпрыемстваў, асобных раёнаў, сельпо, орсаў і асоб

з дастаўкай

на высокарэцэптурныя вырабы:

ТАРТЫ, КЕКСЫ, ПІРОЖНЫЯ, СУХАРЫ,

ПЯЧЭННЕ, іншыя ЗДОБЫ і КАНДЗІЦЕРСКІЯ ВЫРАБЫ.

ЗАКАЗЫ прымаюць хлебазаводы:

ў Менску, Віцебску, Гомелі, Магілеве, Оршы, Барысаве, Бабруйску, Мазыры, Полацку, Жлобіне, Рэчыцы, Слуцку.

Таксама можна заказваць праз Галоўхлеб тэлеграфна і па тэлефону 23-648.

ГАЛОЎХЛЕБ.

ЖЛОБІНСКІ ПТУШКАСОЎГАС

ПРАДАЕ

яйкі качак і сутачных качанят

пароды пекінцаў і бегуноў соўгасам, калгасам, калгаснікам і аднаасобнікам

па цане: качанят — па 2 р. 85 к. штука, яйкі — па 4 р. 50 к. за дзесятак

у неабмежаванай колькасці.

ЗАЯЎКІ накіроўваць: Жлобін, птушкасоўгас Галоўптушкапрома.

11 красавіка ў гор. Менску

АДКРЫВАЕЦЦА

ПЕРШАЯ УСЕБЕЛАРУСКАЯ ГАЛІННАЯ ТЭХНІЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

кіруючых інжынерна-тэхнічных работнікаў са стаханаўцамі

абутковай прамысловасці НКМП БССР

па перагляду тэхнічных норм абсталявання, праектных магутнасцей прадпрыемстваў і норм выпрацоўкі

Адкрыццё конферэнцыі ў 6 гадзін вечара ў памяшканні клуба гарбароў.

Уваход па дэлегацкіх і запрашальных білетах.

Белскурабуттрэст.

ДА ВЕДАМА ПАДПІСЧЫКАЎ НА ПАДПІСНЫЯ ВЫДАННІ ОГІЗ'а

ВЫШЛІ З ДРУКУ і рассылаюцца ўсім падпісчыкам, пражываючым у БССР,

наступныя чарговыя тамы падпісных выданняў:

1. «История гражданской войны» — 1 том.
2. Избранные произведения Ленина в 6 томах (шасцітомнік) — 2 і 3 тамы
3. Толковый словарь русского языка под редакцией проф. Ушакова — 1 том.
4. Толковый словарь Даля — 2, 3 і 4 тамы.
5. Избранные произведения Горького в 6 томах на русском языке — 1, 2, 3, 4, 5 тамы.
6. Збор твораў Горкага на беларускай мове (25 томах) — 5/6, 7/8 тамы.
7. Малая совецкая энциклопедия, 1 выд. — 2-гі поўтом, 2-га тома.
8. Большая медицинская энциклопедия — 31, 32 і 33 тамы.
9. Большая совецкая энциклопедия — 27, 29, 59, 60, 61, 62, 63 і 64 тамы.
10. Малая совецкая энциклопедия, II выд. — 4 том.
11. История фабрик и заводов — 5, 6, 7, 8 тамы.
12. Собрание сочинений Маяковского — 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10 тамы.
13. Собрание сочинений Щедрина — 2, 3, 7, 9, 11, 17 тамы.

І інш. выданні: Собрание сочинений Пушкина (6-томнік), выд. «Академия», Техн. справ. транспортника, Шолом-Алейхема (розныя тамы).

Усе падпісчыкі г. Менска, не атрымаўшыя па якіх-небудзь прычынах указаных тамоў, запрашаюцца зайсці для атрымання іх, бо ў адваротным выпадку неатрыманне кніг будзе лічыцца як адмаўленне ад падпіскі, і наступныя тамы выдавацца не будуць.

Да падпісчыкаў, пражываючых у раёнах БССР і не атрымаўшых па якіх-небудзь прычынах указаных тамоў, просьба тэрмінова пацвердзіць свой правільны адрас (калі з моманту падпіскі былі змены адрасу), якія тамы ёсць, нумар заказу, а таксама згоду атрымліваць кнігі ў далейшым.

Падпісчыкам, не атрымаўшым вышаўшых з друку кніг і не прыслаўшым свайго пацвярджэння, або змены адрасу, выходзячыя апошнія кнігі высылацца не будуць.

Усе запросы і пісьмы накіроўваць па адрасу: г. Менск, Совецкая 41/12, аддзел падпіскі беларускага аддзялення КОГІЗ'а.

КОГІЗ.

13 КРАСАВІКА, у 7 гадзін вечара, у конферэнцзале Беларускай акадэміі навук (рог Ленінскай і Кірава, 29-35)

АДБУДЗЕЦЦА

публічная абарона ДЫСЕРТАЦЫІ

тав. КУРЦ Ф. А.

на ступень кандыдата біялагічных навук на тэму:

«ДА ФІЗІЯЛОГІІ АСНОЎ ТЭХНІКІ ПРЫСТАСАВАННЯ ЎГНАЕННЯ».

Афіцыяльны апанент праф. ПРАТАСЕНЯ Г. І.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ЗГУБЛЕНЫЯ І ЎКРАДЗЕНЫЯ ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ

УМРЫКА С. А. — вайсковы білет; МІЛЕР І. Е. — профбілет; СВІРЫД А. — пашпарт; ВЫХАДЦАЎ Ф. Н. — профбілет; ЛАДУЦЬКА В. М. — абавязацельства на мясапастаўкі на 1936 г.; КАЧАН А. В. — профбілет; ЖЭЎЖЫК І. М. — пашпарт; ГАНЧАРЫК І. М. — пашпарт, вайсковы білет і пасведчанне аб сканчэнні курсаў зоатэхнікаў; ЛАЗАРЧЫК Ж. І. — метрычны выпіс; ЛІЎШЫЦ Л. І. — профбілет; ШЭВЕЛЕВА Р. І. — профбілет; КУСТАРЭНКА В. Ц. — пашпарт; КІРЫЛЧЫК З. С. — метрычны выпіс; МАЛЧАНАВА А. З. — пашпарт; ФУРМАН С. М. — профбілет; ВАЙНЕР С. Р. — пашпарт; БАКУНОВІЧ Н. І. — пашпарт і вайсковы білет; ШЧЫСЛЕНАК М. Н. — метрычны выпіс; ЛІСІЦА Н. В. — метрычны выпіс; ДАШКЕВІЧ І. Ф. — пашпарт і вайсковы білет; ФЕДАРОВІЧ Е. А. — пашпарт; ШАРШУН Д. П. — вайсковы білет, ПЕКАРСКІ В. Д. — профбілет; АЛЯКСЕЙЧЫК М. Ф. — пашпарт; ДАВІДОВІЧ І. С. — пашпарт і вайсковы білет; ПАРХІМОВІЧ Я. Я. —пашпарт і вайсковы білет і профбілет; ЯРМАЛОВІЧ С. Ф. — пропуск на менскую пошту; ЗАПОЛЬСКАЯ М. Ф. — профбілет; ЧЫСТЫ Р. Б. — профбілет; БУРАК А. В. — пасведчанне мединстытута; МАЛІНОЎСКАЯ Е. Т. —пашпарт; МАРЫНКІН С. Е. — пашпарт і вайсковы білет; ШАЛАЙ А. І. — пашпарт і профбілет; ШЫЛАК Б. Я. — профбілет; ШВАВАРА А. В. — профбілет; ЛАДУЦЬКА І. А. — даведка выд. матараўскай НСШ; КАЧАН П. П. —метрычны выпіс; МІКУЛІН А. П. — пашпарт; БАГДАНОВІЧ І. І. — студэнцкае пасведчанне; СОРМАНТ Е. М. — профбілет; ПЕРАЛЬМАН Р. І. — пашпарт.

Патрабуйце ва ўсіх магазінах

»СОЮЗКОНСЕРВСБЫТА«,

а таксама ў іншых прадуктовых магазінах ПАВІДЛА заводаў Галоўкансерва, зробленае на чыстым цукры з лепшых гатункаў яблык, ігруш, сліў, персікаў, абрыкосаў і іншых пладоў.

ПАВІДЛА заводаў Галоўкансерва выпрацоўваецца ў вакуум-апаратах, што забяспечвае захоўванне найбольш каштоўных спажыўных вяшчэстваў, а таксама вітамінаў, якія пры саматужнай вытворчасці губляюцца.

Патрабуйце павідла заводаў Галоўкансерва.

Цэнтральнае праўленне саюза рабочых машынатрактарных станцый БССР з глыбокім жалем паведамляе аб заўчаснай смерці дырэктара ельскай машынатрактарнай станцыі

тав. ФІНКЕЛЬШТЭЙНА Грыгорыя Аляксандравіча

і выказвае спачуванне яго сям'і.

АДРАС РЭДАКЦЫІ і выдавецтва «Звязды»: Совецкая, 63. Тэлефоны: Адказны рэдактар—21-352; нам. адказнага рэдактара—25-188; сакратарыят—20-830; партыйны аддзел—21-353; аддзел літаратуры і мастацтва—25-189; сельгасаддзел—21-846; аддзел мясцовай і замежнай інфармацыі—23-955; прамысловы і совецка-гандлёвы аддзел — 21-356; стыльрэдактура—22-412; машыннае бюро і прыём тэлефонаграм — 21-351; аддзел пісем—21-399; 21-885; заг. выдавецтва—21-358; спецсектар—23-966; бухгалтэрыя—21-845; аддзел аб'яў—21-845; учотна-тыражны аддзел—21-360.

Тыраж 90550 экз. Друкарня газеты «Звязда» Менск, Совецкая, 63. Уп. Галоўлітбела № Н—81.